

การละเมิดอำนาจศาลตามกฎหมายไทยเปรียบเทียบกับต่างประเทศ

ลักษณะการละเมิดอำนาจศาลตามกฎหมายไทย

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๓๐, ๓๑ และ ๓๒ ได้กำหนดลักษณะของการกระทำที่เป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลไว้ดังนี้

มาตรา ๓๐ บัญญัติว่า "ให้ศาลมีอำนาจออกข้อกำหนดใดๆแก่คู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือแก่บุคคลภายนอกที่อยู่ต่อหน้าศาลตามที่เห็นจำเป็น เพื่อรักษาความเรียบร้อยในบริเวณศาล และเพื่อให้กระบวนการพิจารณาคำเนินไปตามเที่ยงธรรมและรวดเร็ว อำนาจเช่นว่านี้ ให้รวมถึงการสั่งห้ามคู่ความมิให้ดำเนินกระบวนการในทางก่อกวนรำคาญหรือในทางประวิงให้ชักช้า หรือในทางลุ่มเอือยเกินสมควร"

มาตรา ๓๑ บัญญัติว่า "ผู้ใดกระทำการใดๆดังกล่าวต่อไปนี้ ให้ถือว่ากระทำผิดฐานละเมิดอำนาจศาล

- (๑) จัดขึ้นไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของศาลตามมาตราก่อน อันว่าด้วยการรักษาความเรียบร้อยหรือประพฤตินอกรีตในบริเวณศาล
- (๒) เมื่อได้มีคำขอ และได้รับอนุญาตจากศาลให้ฟัง หรือสู้คดี อย่างคนอนาถแล้ว ปรากฏว่าได้นำคดีนั้นขึ้นสู่ศาลโดยตนรู้อยู่แล้วว่าไม่มีมูล หรือได้สำบานตัวให้ถ้อยคำตามมาตรา ๑๔๖ ว่าตนไม่มีทรัพย์สินพอที่จะเสียค่าฤชาธรรมเนียมได้ ซึ่งเป็นความเท็จ
- (๓) เชื่อว่าจะมีการส่งคำคู่ความ หรือส่งเอกสารอื่นถึงตน แล้วจงใจไปเสียให้พ้น หรือหาทางหลีกเลี่ยงที่จะไม่รับคำคู่ความ หรือเอกสารนั้นโดยสถานอื่น
- (๔) ตรวจเอกสารทั้งหมด หรือฉบับใดฉบับหนึ่งซึ่งอยู่ในสำนวนความ หรือคัดเอาสำนวนเอกสารเหล่านั้นไปโดยฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติมาตรา ๕๔
- (๕) จัดขึ้นไม่มาศาล เมื่อศาลได้มีคำสั่งตามมาตรา ๑๗ หรือมีหมายเรียกตาม

มาตรา ๒๗๗

มาตรา ๓๒ บัญญัติว่า "ผู้ใดเป็นผู้ประพันธ์ บรรณาธิการ หรือผู้พิมพ์โฆษณา ซึ่งหนังสือพิมพ์ หรือสิ่งพิมพ์อันออกโฆษณาต่อประชาชน ไม่ว่าจะบุคคลเหล่านั้นจะรับรู้ถึงซึ่งข้อความ หรือการออกโฆษณาแห่งหนังสือพิมพ์ หรือสิ่งพิมพ์ เช่นว่านั้นหรือไม่ ให้ถือว่าได้กระทำผิดฐานละเมิดอำนาจศาลในกรณีอย่างใดอย่างหนึ่งในสองอย่างดังจะได้อกล่าวต่อไปนี้

(๑) ไม่ว่าจะเวลาใดๆ ถ้านั่งสิ่งพิมพ์หรือสิ่งพิมพ์เช่นว่ามานั้น ได้กล่าวหรือแสดงไม่ว่าโดยวิธีใดๆ ซึ่งข้อความหรือความเห็นอันเป็นการเปิดเผยข้อเท็จจริง หรือพฤติการณ์อื่นๆ แห่งคดี หรือกระบวนการพิจารณาใดๆ แห่งคดี ซึ่งเพื่อความเหมาะสม หรือเพื่อคุ้มครองสาธารณประโยชน์ ศาลได้มีคำสั่งห้ามการออกโฆษณาสิ่งเหล่านั้นไม่ว่าโดยวิธีเพียงแต่สั่งให้พิจารณาโดยไม่เปิดเผย หรือโดยวิธีห้ามการออกโฆษณาโดยชัดแจ้ง

(๒) ถ้านั่งสิ่งพิมพ์หรือสิ่งพิมพ์ ได้กล่าวหรือแสดงไม่ว่าโดยวิธีใดๆ ในระหว่างการพิจารณาแห่งคดี ไปจนมีคำพิพากษาเป็นที่สุด ซึ่งข้อความหรือความเห็นโดยประสงค์ จะให้มีอิทธิพลเหนือความรู้สึกของประชาชน หรือเหนือศาลเหนือคู่ความ หรือเหนือพยานแห่งคดี ซึ่งพอเห็นได้ว่า จะทำให้การพิจารณาคดีเสียความยุติธรรมไป เช่น

(ก) เป็นการแสดงผิดจากข้อเท็จจริงแห่งคดี หรือ

(ข) เป็นรายงานหรือย่อเรื่อง หรือวิภาค ซึ่งกระบวนการพิจารณาแห่งคดีอย่างใดไม่เป็นกลางและไม่ถูกต้อง หรือ

(ค) เป็นการวิภาคโดยไม่เป็นธรรม ซึ่งการดำเนินคดีของคู่ความ หรือคำพยานหลักฐาน หรือนิสัยความประพฤติของคู่ความหรือพยาน รวมทั้งการแถลงข้อความอันเป็นการเสื่อมเสียต่อชื่อเสียงของคู่ความ หรือพยาน แม้ถึงว่าข้อความเหล่านั้นจะเป็นความจริง หรือ

(ง) เป็นการชักจูงให้เกิดมีคำพยานเท็จ

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ให้นำวิเคราะห์ศัพท์ทั้งปวงในมาตรา ๔ แห่งพระพระราชบัญญัติการพิมพ์พุทธศักราช ๒๔๗๖ มาใช้บังคับ

จากหลักเกณฑ์การละเมิดอำนาจศาล ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ
แพ่งมาตรา ๓๐, ๓๑ และมาตรา ๓๒ ดังกล่าวข้างต้นนี้ อาจแยกลักษณะการละเมิด
อำนาจศาลได้เป็นหลายกรณีคือ

๑. การละเมิดอำนาจศาลเพราะขัดขึ้นไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของศาลว่าด้วยการรักษาความเรียบร้อยในบริเวณศาล
๒. การละเมิดอำนาจศาลเพราะประพฤติตนไม่เรียบร้อยในบริเวณศาล
๓. การละเมิดอำนาจศาลเพราะฟ้องหรือต่อสู้คดีอย่างคนอนาถา
๔. การละเมิดอำนาจศาลเพราะจงใจหลีกเลียงไม่รับคำคู่ความหรือเอกสาร
๕. การละเมิดอำนาจศาลเพราะตรวจ หรือคัดลอกเอกสารโดยไม่ได้รับอนุญาต
๖. การละเมิดอำนาจศาลเพราะขัดขึ้นไม่มาศาลตามคำสั่งศาล
๗. การละเมิดอำนาจศาลเพราะการวิพากษ์วิจารณ์ หรือสร้างอิทธิพลต่างๆ

เหนือคดี

การละเมิดอำนาจศาลเพราะขัดขึ้นไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของศาลว่าด้วยการรักษาความ
เรียบร้อยในบริเวณศาล

ก. ความหมายและวัตถุประสงค์

การขัดขึ้นไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของศาลว่าด้วยการรักษาความสงบเรียบร้อย
เรียบร้อยในบริเวณศาล หมายถึงการรู้แล้วแต่ยังขึ้นคือตั้งไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของศาลที่ศาล
ได้สั่งออกมาเพื่อประโยชน์ในการรักษาความเรียบร้อยในบริเวณศาล หรือให้เกิดความ
เที่ยงธรรมในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี โดยศาลออกข้อกำหนดแก่ผู้ที่อยู่ต่อหน้า
ศาล ไม่ว่าจะ เป็นคู่ความหรือบุคคลภายนอก เพื่อเป็นการแจ้งให้รู้ว่าสิ่งใดกระทำได้หรือ
สิ่งใดกระทำไม่ได้ เช่น ออกข้อกำหนดว่า เข้ามาในบริเวณศาล ต้องแต่งตัวให้เรียบร้อย
ไม่ส่งเสียงอึกทึกเป็นที่เดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อยู่ในห้องพิจารณา ไม่เดินขวักไขว่ขณะศาล
ออกนั่งพิจารณา เป็นต้น บางกรณีแม้ว่ากิริยาจะเรียบร้อย แต่กลับประวิงเวลาการ
พิจารณาคดีให้ล่าช้า เช่น เป็นคู่ความแกล้งขัดจังหวะ หรือพูดจาโยกโย้ต่างๆโดยไม่สมควร
ในระหว่างที่ศาลหรือคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งซักถามพยานอยู่ วิธีการเช่นนี้แสดงให้เห็นว่า

ไม่การระต่อศาล ทำให้การพิจารณาคดีของศาลขาดความเที่ยงธรรม และเสียเวลา ศาลอาจออกข้อกำหนดไม่ให้ทำเช่นนี้อีกได้

วัตถุประสงค์ในการออกข้อกำหนดของศาลจึงมีความมุ่งหมายที่สำคัญอยู่ ๓ ประการ คือ

๑. ออกข้อกำหนดเพื่อรักษาความเรียบร้อย
๒. ออกข้อกำหนดเพื่อให้กระบวนการพิจารณาดำเนินไปตามเที่ยงธรรมและรวดเร็ว
๓. ออกข้อกำหนดสั่งห้ามมิให้คู่ความดำเนินกระบวนการในทางก่อความรำคาญ หรือในทางประวิงให้ชักช้า หรือในทางมุ่งเพื่อยกเงินสมทบ

ข. ลักษณะการออกข้อกำหนด

๑. ข้อกำหนดต้องออกล่วงหน้าโดยชัดแจ้ง

ศาลจะออกข้อกำหนดเป็นหนังสือ คือปิดประกาศให้ทราบไว้ในศาล หรือจะออกข้อกำหนดด้วยวาจาในขณะที่ศาลออกนั่งพิจารณาคดีได้ และข้อกำหนดดังกล่าวนี้ จะต้องออกมาก่อนหน้าโดยแจ้งชัด ไม่ว่าด้วยวาจา เช่น พยานเบิกความนอกเรื่อง เป็นการกล่าวหาคู่ความฝ่ายตรงข้าม แล้วศาลสั่งให้หยุดแต่พยานไม่ยอมหยุด เป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล หรือการออกข้อกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร เช่น อธิบดีผู้พิพากษาศาลแพ่ง ได้ออกข้อกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร ประกาศไว้ที่ศาลแพ่งว่า "ห้ามผู้ใดนำสลากกินแบ่งขึ้นมาจำหน่ายบริเวณศาล" เช่นนี้ แสดงว่าศาลได้ออกข้อกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้าอย่างชัดแจ้ง ถ้าผู้ใดขัดขืนยอมมีความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล

ดังนั้นถ้าเป็นกรณีที่ศาลมิได้ออกข้อกำหนดมาก่อนให้ชัดแจ้ง ไม่ว่าจะผ่านทางวาจา หรือทางลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้บังคับต่อคู่ความหรือบุคคลภายนอก ซึ่งกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งอันเป็นการไม่เรียบร้อยหรือก่อความรำคาญขึ้น ศาลย่อมลงโทษในความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล เพราะเหตุว่าขัดขืนไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของศาลหาได้ไม่

๑ธานินทร์ กรีวิเชียร, คำอธิบายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง,

๒. การออกข้อกำหนดไม่ชัดแจ้งหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ในบางกรณีการออกข้อกำหนดของศาล ก็อาจมีปัญหว่า ศาลมีอำนาจออกข้อกำหนดได้มากน้อยเพียงใด เมื่อพิจารณาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๓๐ แล้วจะเห็นว่า อำนาจการออกข้อกำหนดของศาลขึ้นอยู่กับดุลพินิจของศาล บางครั้งศาลก็ออกข้อกำหนดหรือข้อห้ามโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย แล้วลงโทษผู้ขัดขืนข้อกำหนดดังกล่าวทันที หรือศาลอาจออกข้อกำหนดหรือข้อห้าม ออกมาโดยไม่ชัดแจ้ง เช่น คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๑/๒๕๒๐^๑ การที่ศาลขึ้นต้นออกข้อกำหนดห้ามผู้มีชื่อเข้ามาในบริเวณศาลในวันเปิดทำการ โดยมีข้อกำหนดให้แน่ชัดว่า ห้ามเข้ามาในกรณีใดนั้น ย่อมเป็นการห้ามผู้มีชื่อ มิให้เข้ามาแม้ในกรณีที่มีเหตุจำเป็น จึงเป็นการไม่ชอบและเกินขอบเขตบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๓๐ ซึ่งให้อำนาจศาลที่จะออกข้อกำหนดเฉพาะกรณีที่มีเหตุจำเป็น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในบริเวณศาล และเพื่อให้กระบวนการพิจารณาดำเนินไปตามเที่ยงธรรมและรวดเร็วเท่านั้น เมื่อปรากฏว่าผู้มีชื่อเข้ามาในบริเวณศาลในวันเปิดทำการโดยมีเหตุจำเป็น มิได้เข้ามาในบริเวณศาลเพื่อสร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนผู้มาติดต่อศาล ผู้มีชื่อจึงไม่มีความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล โดยการฝ่าฝืนข้อกำหนดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๓๑(๑)

ตามตัวอย่างคำพิพากษาฎีกาดังกล่าวนี้ แม้ว่าเป็นกรณีที่ศาลออกข้อกำหนดหรือข้อห้ามไว้ล่วงหน้า ก็อาจเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมายได้เช่นเดียวกัน การใช้อำนาจเช่นนี้จึงอาจเป็นอันตรายซึ่งอาจเกิดขึ้นกับประชาชน และย่อมเป็นสิ่งที่ยากจะป้องกันหรือหลบเลี่ยงได้ แม้ว่าตามหลักกฎหมายนั้น ประชาชนจะอ้างว่าไม่รู้กฎหมายไม่ได้ก็ตาม แต่กฎหมายเช่นนี้ต้องบัญญัติไว้เป็นที่แน่นอนชัด เจนเพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสทราบล่วงหน้า และหากแม้ว่าประชาชนบังเอิญกระทำผิดเพราะไม่รู้ว่ามีกฎหมายห้ามไว้ ประชาชนก็ย่อมมีสิทธิยกข้ออ้างขึ้นมาต่อสู้คดีอาญาตามขั้นตอนของกฎหมายได้ ส่วนข้อ

^๑เนติบัญญัติยสภา, "คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๑/๒๕๒๐," ใน คำพิพากษาฎีกาประจำพุทธศักราช ๒๕๒๐, ตอน ๑. จิตติ ดิงศภิตย์, บรรณาธิการ (กรุงเทพมหานคร: แสงทองการพิมพ์, ๒๕๒๐), หน้า ๒๒.

กำหนดของศาลซึ่งกำหนดขึ้นเองในทันทีทันใด เมื่อมีผู้กระทำผิดถึงโทษโดยทันที ถึงแม้ว่าจะเป็นการกำหนดล่วงหน้าก็อาจเป็นข้อกำหนดที่ไม่ขัดแย้งหรือไม่ขัดแย้งกับกฎหมาย ตามนัยคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๗/๒๕๒๐ จึงทำให้เกิดความสับสนกันในคำบังคับระหว่างกฎหมายที่ผ่านการพิจารณาเห็นชอบแล้วจากสภาผู้แทนราษฎร กับข้อกำหนดหรือข้อห้ามที่ศาลกำหนดขึ้นตามดุลพินิจ^๑ สิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือ เป็นการกระทบกระเทือนต่อสิทธิเสรีภาพในการดำเนินคดีของประชาชน ซึ่งเป็นสิ่งที่ยอมรับกันว่ามีผลสำคัญ และต้องให้หลักประกันว่าเมื่อประชาชนคนใดได้ก้าวเข้ามาในศาลแล้ว สิทธิเสรีภาพของผู้นั้นจะต้องได้รับการคุ้มครองป้องกันอย่างดีที่สุด

๓. การระบุนความผิด

ในการออกข้อกำหนด ศาลไม่จำเป็นต้องระบุว่า ถ้าขัดขึ้นแล้วจะมีความผิดละเมิดอำนาจศาล เพียงแต่ออกข้อกำหนดสั่งห้ามกระทำ หรือสั่งให้กระทำอย่างหนึ่งอย่างใดก็เพียงพอแล้ว

ก. การขัดขึ้นข้อกำหนดของศาลเป็นการละเมิดอำนาจศาลโดยตรง

การขัดขึ้นข้อกำหนดของศาลซึ่งออกมาก่อนหน้า ให้บุคคลภายนอกหรือคู่ความปฏิบัติในศาล หรือเป็นข้อกำหนดที่ศาลกำหนดขึ้นในระหว่างการพิจารณาคดี เมื่อมีการฝ่าฝืนข้อกำหนดที่ศาลกำหนดขึ้น ถือว่าเป็นการละเมิดอำนาจศาลต่อหน้าศาล และเป็นการละเมิดอำนาจศาลโดยตรง ไม่ว่าจะการฝ่าฝืนข้อกำหนดนั้น จะเกิดขึ้นต่อหน้าศาลหรือในบริเวณศาลก็ตาม ถ้าปรากฏว่าผู้ฝ่าฝืนนั้น ไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของศาล จะต้องมีความเจตนาในการขัดขึ้นข้อกำหนดนั้นด้วย

การละเมิดอำนาจศาลเพราะประพฤติดุคนไม่เรียบร้อยในบริเวณศาล

การประพฤติดุคนไม่เรียบร้อยอาจเป็นการละเมิดอำนาจศาลได้ ถ้าเป็นการกระทำโดยจงใจขัดขวางศาลในการบริหารงานยุติธรรมของศาล บุคคลใดเมื่อเข้ามาอยู่ในศาลแล้ว

^๑ กุลพล พลวัน, "ข้อสังเกตเกี่ยวกับการละเมิดอำนาจศาลในประเทศไทย,"

ไม่ว่าจะเป็นคู่ความ หรือบุคคลภายนอก จะต้องประพุดิตินให้เรียบร้อยบนอบต่อศาล ไม่ขัดขวางต่อการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาล เพื่อให้เป็นไปตามความเที่ยงธรรม และรวดเร็ว ถ้าผู้ใดเข้ามาในศาล แสดงความประพุดิตหรือมีกิริยาอาการไม่เรียบร้อย เช่น ส่งเสียงอื้อฉาวในศาล หรือแสดงกิริยาก้าวร้าวต่อศาลหรือผู้พิพากษาใด ศาลมีอำนาจสั่งห้าม หรือกำหนดข้อบังคับใดๆ ให้บุคคลนั้นกระทำได้ตามที่เห็นสมควรเพื่อรักษา ความเรียบร้อย และเพื่อดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาล ถ้าบุคคลนั้นๆ ขัดขืนไม่ปฏิบัติตาม คำสั่งหรือข้อกำหนดของศาล ก็ถือว่ากระทำผิดฐานละเมิดอำนาจศาลด้วยการประพุดิตตน ไม่เรียบร้อยในบริเวณศาล

ก. ความหมาย

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๓๑ (๑) กำหนดให้การ ประพุดิตตนไม่เรียบร้อยในบริเวณศาลเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล โดยมีได้บัญญัติ ว่าหมายถึงการกระทำในลักษณะใดบ้าง และคำว่าสถานที่เกิดเหตุคือ "ในบริเวณศาล" มีความหมายแค่นั้น เพียงไร เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่า การประพุดิตตนไม่เรียบร้อย ในบริเวณศาล มีความหมายกว้างมาก แม้ว่าการประพุดิตนั้นกระทำนอกศาล แต่ถ้าความ ไม่เรียบร้อยปรากฏในศาล ก็ถือว่าเป็นการประพุดิตตนไม่เรียบร้อยในบริเวณศาลด้วย จึงเป็นปัญหาในการตีความกันบ่อยครั้ง และปัญหาดังกล่าวนี้ เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสิทธิ เสรีภาพของบุคคลโดยตรง ซึ่งอาจทำให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดี เช่น ผู้พิพากษา ผู้สั่งลงโทษหรือ พนักงานอัยการผู้ยื่นฎีกาคัดค้านคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ ซึ่งวินิจฉัยกลับคำสั่งของศาลชั้นต้น ต้องตกอยู่ในฐานะที่เสี่ยงต่อการถูกฟ้องร้อง จึงควร จะต้องพิจารณาถึงความหมายของการประพุดิตตนไม่เรียบร้อยในบริเวณศาล ว่าควรมี ความหมายแค่นั้น เพียงไร

๑. ความหมายในแง่การกระทำ

ก) ลักษณะการกระทำที่รุนแรง การประพุดิตตนไม่เรียบร้อยในบริเวณ ศาล ซึ่งจะเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลได้นั้น ต้องมีลักษณะการกระทำที่รุนแรง

พอที่จะเป็นการขัดขวางการบริหารงานยุติธรรมของศาล^๑ เช่น การปกอวูธเป็นบรรจุก ระสุนพร้อม เหน็บเอา ภายใต้อีเสื้อที่ปกปิด แล้วเดินเข้ามาในห้องพิจารณาของศาล ในเวลาที่ตำรวจกำลังนำจำเลยออกจากห้อง ภายหลังจากผู้พิพากษาลงบัลลังก์ไปแล้ว นั้น เป็นการแสดงอยู่ในตัวเองว่า ไม่มีการคารวะยำเกรงศาล เป็นที่หวาดเสียวแก่ สาธารณชน อาจก่อให้เกิดภัยอันตรายร้ายแรงขึ้นในศาล จึงเป็นการละเมิดอำนาจศาล ฐานประพฤตินอกรีตในบริเวณศาล^๒

ใช้รองเท้าตีทำร้ายผู้อื่นขณะเดินลงบันไดจากศาล ในเวลาที่ศาล เปิดทำการ เป็นการประพฤตินอกรีตในบริเวณศาล และเป็นความผิดฐาน ละเมิดอำนาจศาล^๓

ผู้ร้องในคดีนี้เป็นจำเลย ได้ตะโกบพยานโจทก์ที่บริเวณข้างห้อง พิจารณาของศาล ในขณะที่พยานเพิ่งออกมาหลังจากเสร็จจากการเบิกความ โจทก์จึง ร้องขอให้ศาลสั่งว่าผู้ร้องละเมิดอำนาจศาล ศาลชั้นต้นไต่สวนแล้วสั่งลงโทษผู้ร้องฐาน ละเมิดอำนาจศาลโดยประพฤตินอกรีตในบริเวณศาล ผู้ร้องได้อุทธรณ์และฎีกา ต่อมาว่า โจทก์ไม่มีสิทธิยื่นคำร้องกล่าวโทษ และนำพยานมาสืบในการไต่สวนของศาล ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลเป็นความผิดต่อศาล เมื่อได้พิจารณา ไต่สวนแล้วยอมฟังข้อเท็จจริงจากหลักฐานและคำพยานที่ปรากฏ ไม่ว่าจะผู้ใดจะอ้างหรือนำมาสืบ และผู้ร้องก็มีโอกาสคัดค้านพยานด้วยแล้ว ศาลจึงลงโทษผู้ร้องได้^๔

^๑ คัมภีร์ แก้วเจริญ, "ละเมิดอำนาจศาลโดยประพฤตินอกรีตในศาล," หน้า ๖๑.

^๒ เนติบัณฑิตยสภา, "คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๘๘๕/๒๕๔๗," หน้า ๑๗๑๖.

^๓ พระนิติการณประสม, "คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๕๖/๒๕๘๓," ใน ธรรมสาร, เล่มที่ ๒๕. พระนิติการณประสม, รวบรวม (พระนคร : โรงพิมพ์โสภณพิพัทธนาร, ๒๕๕๕) หน้า ๓๒๕.

^๔ เนติบัณฑิตยสภา, "คำพิพากษาฎีกาที่ ๘๖๑/๒๕๐๓," หน้า ๘๘๒.

นายโจทก์และเสมียนสมคบกันลักลอบเติมเลขมาตราลงในท้ายคำฟ้องคดีอาญา ภายหลังจากศาลสั่งยกฟ้องไปแล้ว และในเวลาใกล้เคียงต่อกัน ต่อมาได้แถลงเท็จรับรองต่อศาลว่าได้ระบุเลขมาตราดังกล่าวมาแล้วตั้งแต่ขณะยื่นฟ้อง ถือว่าเป็นการก่อให้เกิดความเสียหายแก่ราชการศาล และเป็นการประพฤตินอไม่เรียบร้อยในบริเวณศาล ถึงแม้การลักลอบเติมเลขมาตราดังกล่าวจะมีได้กระทำต่อหน้าศาล ก็เป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล^๑

ข. ลักษณะการใช้ถ้อยคำดูหมิ่นศาล การกระทำด้วยการใช้ถ้อยคำดูหมิ่นศาลก็ถือว่า เป็นการละเมิดอำนาจศาลโดยประพฤตินอไม่เรียบร้อยในบริเวณศาล และการใช้ถ้อยคำดูหมิ่นศาลไม่จำเป็นต้องเป็นการกระทำด้วยกิริยาอาการ แม้กระทำด้วยการยื่นหรือส่งคำดูความ หรือ เอกสารต่อศาล หากคำดูความหรือเอกสารนั้นมีข้อความหมิ่นประมาทหรือเสียดสีศาล ก็ย่อมเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล เพราะการประพฤตินอไม่เรียบร้อยในบริเวณศาลได้ เช่น การบรรยายข้อความก้าวร้าว เสียดสีศาล ในฟ้องอุทธรณ์ที่ยื่นต่อศาล ถือเป็นการประพฤตินอไม่เรียบร้อยในบริเวณศาล ถ้าศาลสั่งให้แก้แล้วไม่ปฏิบัติตาม ย่อมเป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของศาลที่สั่งห้ามมิให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาในทางก่อความรำคาญ หรือในทางประวิงให้ชักช้า หรือในทางฟุ่มเฟือยอีกด้วย และเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล^๒

การหมิ่นประมาทศาลในขณะพิจารณาอันเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๓๖ นั้น ศาลมีอำนาจสั่งลงโทษได้ทันทีโดยไม่ต้องมีการสอบสวนก่อน เพราะศาลมิได้ลงโทษฐานหมิ่นประมาทศาลตามกฎหมายลักษณะอาญามาตรา ๑๕๖ (ประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๙๗)^๓

ฟ้องอุทธรณ์ซึ่งมีข้อความว่า การกระทำของศาลไม่ตรงกับข้อเท็จจริง

^๑ เนติบัณฑิตยสภา, "คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๒/๒๔๙๗," หน้า ๘๖.

^๒ เนติบัณฑิตยสภา, "คำพิพากษาฎีกาที่ ๘๒/๒๔๙๑," หน้า ๑๑๓.

^๓ เนติบัณฑิตยสภา, "คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๙๕/๒๔๙๗," หน้า ๒๖๑.

ที่ทุกคนในขณะจตราายงานเพื่อช่วยฝ่ายจำเลย ทำให้คดีของโจทก์เสียเปรียบนั้น พังได้
ว่าเป็นการกล่าวหาศาลว่าไม่เป็นธรรมและมุ่งเลี้ยคดีศาล เป็นการประพฤตินไม่
เรียบร้อยในบริเวณศาล และละเมิดอำนาจศาล

นายโจทก์ผู้เรียงอุทธรณ์ซึ่งมีข้อความหมิ่นศาล และตัวโจทก์ผู้นำ
อุทธรณ์มาขึ้นต่อศาลย่อมมีความผิดร่วมกันฐานละเมิดอำนาจศาล โดยประพฤตินไม่
เรียบร้อยในบริเวณศาล^๑

จากการพิจารณาถึงความหมายของลักษณะการกระทำที่เรียกว่า
เป็นการประพฤตินไม่เรียบร้อยในบริเวณศาล ซึ่งมีการกระทำที่รุนแรงจนเห็นได้
ชัดแจ้งว่า เป็นการลบหลู่หมิ่นศาล ดังนั้นถ้าหากว่าลักษณะการกระทำหรือการใช้
ถ้อยคำที่สุภาพต่อศาลในระหว่างการโต้เถียงเพื่ออธิบายถึงเหตุผล ด้วยท่าทางอัน
แสดงถึงความเคารพต่อศาล จะถือว่าการโต้เถียงนั้นเป็นการประพฤตินไม่เรียบร้อย
หรือละเมิดอำนาจศาลไม่ได้ เช่น การที่จำเลยยื่นคำร้องต่ออธิบดีผู้พิพากษาภาคขอ
เปลี่ยนองค์คณะผู้พิพากษา แม้จะมีข้อความติเตียนผู้พิพากษาซึ่งนั่งพิจารณาคดี และข้อความ
บางตอนอาจทำให้เข้าใจไปในทางไม่ดีไม่งามก็ตาม แต่ก็เห็นว่า จำเป็นต้องกล่าวคา
ไว้ เพื่อให้คำร้องมีน้ำหนักมากขึ้น ไม่ถึงขั้นเป็นการก้าวร้าวเลี้ยคดีผู้พิพากษาที่นั่งพิจารณา
คดี ยังไม่พอพียงว่าเป็นการประพฤตินไม่เรียบร้อยในบริเวณศาล อันจะเป็นความผิดฐาน
ละเมิดอำนาจศาลได้ และการที่จำเลยพูดโต้ตอบกับผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนด้วยการ
เชิดหน้าอย่างท้าทายขณะที่พบกันบนศาลนั้น เห็นได้ว่าเป็นเพียงอาการกริยาของจำเลย
ที่แสดงออกโดยไม่สมควรเท่านั้น ยังถือไม่ได้ว่า จำเลยประพฤตินไม่เรียบร้อยใน
บริเวณศาล อันจะเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล ที่ศาลชั้นต้นสั่งลงโทษจำเลยฐาน
ละเมิดอำนาจศาล จำคุกมีกำหนด ๖ เดือน ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย พิพากษาขึ้นตาม
คำพิพากษา าลอุทธรณ์ โดยพิพากษากลับยกคำสั่งจำคุกของศาลชั้นต้น^๒

^๑เนติบัญญัติยสภา, "คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๓๕/๒๕๑๘," หน้า ๑๔๗.

^๒เนติบัญญัติยสภา, "คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๓๑๖/๒๕๑๘," ใน คำพิพากษาฎีกา
ประจำพุทธศักราช ๒๕๑๘, "ตอนที่ ๘.จิตติ ดิงส์กัทย,บรรณาธิการ (กรุงเทพมหานคร:
บพิธการพิมพ์, ๒๕๒๑), หน้า ๖๗๗.

๒. ความหมายในแง่สถานที่เกิดเหตุ

ก) ความหมายอย่างกว้าง คำว่า "ในบริเวณศาล" ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๓๑(๑) ในความหมายอย่างกว้างนอกเหนือไปจากการหมายถึง ภายในห้องพิจารณาคดีของศาลแล้ว ย่อมหมายความรวมถึงอาคารที่ทำการและบริเวณต่อเนื่องของศาลด้วย เช่น บ้านพักของข้าราชการศาลซึ่งอยู่ภายในบริเวณรั้วของศาล ร้านอาหาร หรือสโมสร เป็นต้น

ข) ความหมายอย่างแคบ คำว่า "ในบริเวณศาล" ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในความหมายอย่างแคบ จึงหมายถึง เฉพาะในห้องพิจารณาคดี หรือบริเวณต่อเนื่องใกล้เคียงกัน ซึ่งพอเพียงที่จะอนุโลมได้ว่า การละเมิดอำนาจศาลที่เกิดขึ้นในสถานที่เช่นนั้น สามารถอยู่ในความรู้เห็นของศาลได้

ค) ข้อแตกต่างในการพิจารณาถึงความหมายของสถานที่เกิดเหตุในความหมายอย่างกว้างและอย่างแคบ เหตุที่ต้องแยกพิจารณาตั้งกล่าวนี มีเหตุผลว่า

๑) การกระทำที่ถือว่าเป็นการละเมิดอำนาจศาลกรณีเดียวกัน ซึ่งได้กระทำลงในสถานที่ต่างกัน มักจะมีผลต่อการรบกวนขัดขวางการบริหารงานยุติธรรมของศาลแตกต่างกัน ดังนั้นการละเมิดอำนาจศาลด้วยการประพฤติตนไม่เรียบร้อยในบริเวณศาล จึงต้องอาศัยสถานที่เกิดเหตุเป็นสิ่งประกอบการพิจารณาคด้วย^๑ เช่น การกล่าวถ้อยคำรุสวาทต่อหน้าผู้พิพากษา ขณะปฏิบัติหน้าที่ตรวจและทำสถานที่เกิดเหตุ โดยตั้งใจว่าคนอื่น ไม่เป็นการหมิ่นประมาทศาลหรือผู้พิพากษา^๒ การทำหนังสือร้องเรียนต่อตำรวจกองปราบ มีข้อความพาดพิงถึงศาลว่า มีผู้ใช้อิทธิพลทางการเงินเข้าสนิทชิดชอบกับศาล ถือว่าเป็นการกระทำนอกเขตบริเวณศาล ในเวลาที่ยังไม่มีการพิจารณาคดี

^๑ คัมภีร์ แก้วเจริญ, "ละเมิดอำนาจศาลโดยประพฤติไม่เรียบร้อยในศาล,"

หน้า ๖๑.

^๒ พระนิติการุณย์ประสม, "คำพิพากษาฎีกาที่ ๘๘/๒๕๖๘," ใน ธรรมสาร, เล่ม ๑๘. พระนิติการุณย์ประสม, รวบรวม (พระนคร: โรงพิมพ์บำรุงนุกุลกิจ, ๒๕๖๘), หน้า ๑๘๒.

จึงมิใช่การประพุดิตคนไม่เรียบร้อยในบริเวณศาล อันจะเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล^๑

๒) การกระทำอันเป็นการละเมิดอำนาจศาลเกิดขึ้นในห้องพิจารณาข้างห้องพิจารณา หรือในห้องที่ทำการของศาล จะต้องถือว่าการกระทำนั้นเป็นการละเมิดอำนาจศาลด้วย การประพุดิตคนไม่เรียบร้อยในบริเวณศาล เช่น ลอบเติมข้อความลงในฟ้องที่ศาลตรวจสั่งยกเสียแล้ว ศาลสอบถามกลับแถลงเท็จว่า เป็นข้อความที่มีมาแต่เดิมไม่ได้ลอบเติมลง ต้องถือว่า ประพุดิตคนไม่เรียบร้อยในบริเวณศาล ศาลสั่งลงโทษฐานละเมิดอำนาจศาลได้^๒ การหมิ่นประมาทศาลในขณะพิจารณาอันเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๓๑ นั้น ศาลมีอำนาจสั่งลงโทษได้ทันทีโดยไม่ต้องมีการสอบสวนก่อน เพราะศาลมิได้ลงโทษฐานหมิ่นประมาทศาล ตามกฎหมายลักษณะอาญามาตรา ๑๕๑ (ประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๗๑) ในระหว่างการพิจารณาคดีอาญาตอนเช้า ผู้พิพากษาได้ทักท้วงทนายความอาวุโสว่าใช้คำถามผู้หมิ่นประมาท ทนายตอบว่า "เป็นเรื่องคนละที่คนละ เมื่อศาลห้ามเพื่อประโยชน์โจทก์เช่นนี้ก็สุดแล้วแต่ศาล" ผู้พิพากษาได้เตือนว่า ทนายใช้ถ้อยคำรุนแรง ทนายผู้นั้นตอบแก้ว่า "เพื่อประโยชน์ต่อคดี" ศาลจึงสั่งพักการพิจารณา ครั้นตอนบ่าย ในการพิจารณาคดีเดิม ศาลถามทนายถึงพฤติการณ์ตอนเช้า ทนายผู้นั้นแถลงว่า "เจตนาไม่ได้มุ่งหมิ่นประมาทต่อศาล หากศาลเข้าใจผิดคิดว่าเป็นหมิ่นประมาทก็ขอโทษศาล" ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ถ้อยคำของทนายดังกล่าว ประกอบกับกิริยาท่าทางขณะกล่าว และพฤติการณ์ที่ทนายผู้นั้นเป็นผู้ทรงความรู้ มิใช่กล่าวโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ในอดีตเคยกล่าวต่อผู้พิพากษาว่าขอแทนพยานเสียเองมาแล้วถึง ๒ ครั้ง เมื่ออธิบดีศาลอาญาเตือนก็ยังทำส่วนหนึ่งที่ว่า "ผมพร้อมแล้ว" ดังนั้นเห็นว่า ทนายผู้นั้นมีเจตนาหมิ่นประมาทศาลในขณะนั้น

^๑ เนติบัญญัติยสภา, "คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๘๓๓/๒๕๑๘," ใน คำพิพากษาฎีกาประจำพุทธศักราช ๒๕๑๘, จำรัส เขมะจารุ, บรรณาธิการ (พระนคร: โรงพิมพ์ไทยพิทยา, ๒๕๑๕), หน้า ๑๕๓๕.

^๒ เนติบัญญัติยสภา, "คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๖/๒๕๑๖," หน้า ๘๖.

พิจารณา ว่าศาลลำเอียงเข้าข้างโจทก์ จึงมีความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๓^๑

การพบบัตรจุกกระสุนเข้าไปในห้องพิจารณาคดีของศาล แม้จะอยู่ในเสื้อปกปิด และผู้พิพากษาลงจากบัลลังก์ไปแล้ว ก็เป็นการละเมิดอำนาจศาล^๒

โจทก์ยื่นคำร้องว่า ผู้ร้องทำร้ายร่างกายพยานโจทก์บนศาล และผู้ร้องยื่นคำร้องว่า พยานโจทก์ทำร้ายผู้ร้องฝ่ายเดียว ต่างฝ่ายต่างขอให้ลงโทษอีกฝ่าย ฐานละเมิดอำนาจศาล ศาลได้ไต่สวนแล้วเห็นว่า ผู้ร้องทำร้ายร่างกายพยานโจทก์ จึงลงโทษผู้ร้องฝ่ายเดียวฐานละเมิดอำนาจศาล^๓

๓) การกระทำอันเป็นการละเมิดอำนาจศาล ถ้าศาลที่เกิดเหตุมีพื้นที่กว้างขวาง และสถานที่เกิดเหตุเกิดขึ้นห่างจากห้องพิจารณา การกระทำละเมิดนั้นจะถือว่าเป็นการละเมิดอำนาจศาลด้วยการประทุพฤติคนไม่เรียบร้อยในบริเวณศาลไม่ได้ เช่น การพกพาอาวุธปืนเข้าไปในร้านกาแฟในบริเวณศาล หรือการโต้เถียงกับผู้พิพากษาด้วยถ้อยคำที่รุนแรงในร้านกาแฟ เป็นต้น ทั้งนี้เมื่อพิจารณาดังสาระสำคัญของ การกระทำละเมิดอำนาจศาล ในสถานที่ดังกล่าวนี้ จะเห็นว่า การกระทำเหล่านั้นมิได้แสดงให้เห็นถึงลักษณะของการรบกวนหรือแทรกแซงการบริหารงานยุติธรรมของศาล หรือเป็นการบดบังดูหมิ่นต่อเกียรติยศ ศักดิ์ศรี ของศาลแต่ประการใดเลย

๔) สิ่งสำคัญประการหนึ่งที่จะต้องตีความคำว่า "ในบริเวณศาล" อย่างเคร่งครัด ให้มีความหมายเฉพาะในห้องพิจารณา หรือบริเวณใกล้เคียงต่อเนื่องอันอาจอนุมานได้ว่า การละเมิดอำนาจศาลซึ่งเกิดขึ้นในสถานที่เหล่านั้น อยู่ในความรู้เห็นของศาล ก็เพราะว่า

^๑ เนติบัณฑิตยสภา, "คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๕๕/๒๕๕๑," หน้า ๒๖๖.

^๒ เนติบัณฑิตยสภา, "คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๕๕/๒๕๕๒," หน้า ๕๕.

^๓ เนติบัณฑิตยสภา, "คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๖๖/๒๕๐๓," หน้า ๕๖.

(ก) เพื่อหลีกเลี่ยงการกระทบกระทั่งต่อหลักประกันสิทธิของบุคคลในการต่อสู้คดี โดยการนำพยานเข้ามาพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของตนเองได้ ทั้งนี้เนื่องจากการประพฤตินอกรีตในบริเวณศาลนี้ถือเป็นการละเมิดอำนาจศาลโดยตรง ซึ่งศาลมีอำนาจสั่งลงโทษได้โดยทันทีไม่ต้องมีการฟ้องร้องหรือพิจารณาคดีก่อน ฉะนั้นการให้อำนาจศาลลงโทษฐานละเมิดอำนาจศาลในทันที จึงพึงจำกัดเฉพาะในกรณีที่มีความจำเป็นและแน่ชัด โดยปราศจากข้อสงสัยแล้วเท่านั้น^๑

(ข) การแปลความอย่างกว้าง ให้การกระทำซึ่งมิได้อยู่ในความรู้นั้นของศาล เป็นการละเมิดอำนาจศาลที่ศาลมีอำนาจลงโทษได้ทันที ย่อมขัดกับหลักการลงโทษคดีละเมิดอำนาจศาล เพราะข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญแห่งการกระทำนั้น มิได้อยู่ในการรู้นั้นของศาล ศาลจึงลงโทษทันทีไม่ได้

(ค) จุดมุ่งหมายที่ให้อำนาจศาลลงโทษการกระทำละเมิดอำนาจศาลด้วยการประพฤตินอกรีตในบริเวณศาล ก็เพื่อจะรักษาความสงบเรียบร้อยในศาล มิได้มุ่งหมายให้เป็นการลงโทษทางอาญา^๒

ข. การประพฤตินอกรีตในบริเวณศาลเป็นการละเมิดอำนาจศาลเสมอไปหรือไม่

การประพฤตินอกรีตในบริเวณศาล อาจเป็นการละเมิดอำนาจศาลได้ ถ้าผู้กระทำมีความจงใจ ชัดขวางการบริหารงานยุติธรรม อันเป็นลักษณะที่สำคัญของการละเมิดอำนาจศาล และตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๓๓ กำหนดให้ศาลมีอำนาจลงโทษได้ทันที รวมทั้งเป็นความผิดต่อเจ้าพนักงานในการยุติธรรมบางมาตรา ซึ่งเป็นความผิดทางอาญาคด้วย ดังนั้นการประพฤตินอกรีตในบริเวณศาล เช่น

^๑ Alfred V. Lansdown, Outline of South African Criminal Law & Procedure, p. 175.

^๒ คัมภีร์ แก้วเจริญ, "ละเมิดอำนาจศาลโดยประพฤตินอกรีตในศาล," หน้า ๖๖.

การคู่มือศาล หรือก่อความไม่สงบ หรือเหตุวุ่นวาย ชัดขวางการพิจารณาของศาล จึงเป็นการละเมิดอำนาจศาลทั้งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และเป็นความผิดทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญาด้วย ปัญหาที่ว่าผู้กระทำผิดจะรับโทษอย่างไรนั้น จึงควรแยกพิจารณาดังนี้

๑. การละเมิดอำนาจศาลด้วยการประพฤติน่าไม่เรียบร้อยในบริเวณ

ศาล ถ้ามีลักษณะเป็นการละเมิดอำนาจศาลโดยตรง ซึ่งได้แก่การกระทำละเมิดในทันทีทันใด ต่อหน้าศาลหรือในลักษณะใกล้เคียงกับการนั่งพิจารณาของศาล เพื่อขัดขวางกระบวนการพิจารณา อันถูกต้องและเป็นระเบียบของศาล เช่น การทำร้ายพยานขณะกำลังเบิกความต่อหน้าศาล หรือกำลังนั่งรออยู่ข้างห้องพิจารณา ดังนี้ศาลมีอำนาจลงโทษผู้กระทำผิดได้ทันที โดยไม่ต้องมีการกล่าวหา ฟ้องร้อง หรือพิจารณาคดีก่อน อันเป็นการให้ศาลใช้อำนาจในทางรักษาความสงบเรียบร้อยในศาล แต่ควรสงวนไว้เฉพาะกรณีที่เกิดขึ้นต่อหน้าศาลเท่านั้น เพื่อหลีกเลี่ยงการกระทบกระทั่งต่อหลักประกันสิทธิของบุคคลในการต่อสู้คดี^๑ เหตุที่ให้อำนาจศาลลงโทษได้ทันทีก็เพราะว่า การกระทำนั้นเป็นการกระทำซึ่งมีลักษณะเป็นการลบหลู่ศาล และแสดงข้อเท็จจริงให้ปรากฏต่อสายตาของศาลอยู่แล้ว และนอกจากนั้น ผู้กระทำผิดอาจถูกเจ้าพนักงานดำเนินคดีอาญาได้อีกต่างหาก ฐานชัดขวางการพิจารณาคดีของศาล ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๒. การละเมิดอำนาจศาลด้วยการประพฤติน่าไม่เรียบร้อยในบริเวณศาล

ถ้ามีลักษณะเป็นการละเมิดอำนาจศาลโดยอ้อม ซึ่งได้แก่การกระทำละเมิดซึ่งมิได้กระทำต่อหน้าศาล หรือใกล้เคียงกับการนั่งพิจารณาของศาล แต่ผลการกระทำนั้นเป็นการชัดขวางการบริหารงานยุติธรรม เช่น การยุยงให้พยานเบิกความเท็จ หรือหน่วงเหนี่ยว กักขังพยานไว้มิให้ไปเบิกความเป็นพยานต่อศาล ถือว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการชัดขวางการพิจารณาของศาล แต่ข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญแห่งการกระทำ อยู่นอกเหนือจากการรู้เห็นของศาล ศาลจึงลงโทษทันทีไม่ได้ ศาลจะลงโทษผู้กระทำผิดได้ต่อเมื่อมีการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำผิดครบถ้วน ตามวิธีพิจารณาความอาญาแล้ว

^๑ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๕๙.

ก. ข้อแตกต่างระหว่างการประพาศิตนไม่เรียบร้อยในบริเวณศาลกับการ
ขัดขืนไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของศาล

๑. การขัดขืนไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของศาลต้องเป็นข้อกำหนดซึ่งศาล
ได้ออกมาแล้ว ส่วนการประพาศิตนไม่เรียบร้อยในบริเวณศาลเป็นความผิดในตัวเอง
แม้จะยังไม่เคยมีข้อกำหนดมาก่อนเลย เช่น ใช้รองเท้าตีทำร้ายผู้อื่นขณะกำลังเดินลง
บันไดจากศาล ในเวลาที่ศาลเปิดทำการ เป็นการประพาศิตนไม่เรียบร้อยในบริเวณ
ศาล เป็นต้น

๒. การขัดขืนไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของศาลอาจจะกระทำนอกเวลา
ราชการได้ แต่การประพาศิตนไม่เรียบร้อยในบริเวณศาล ต้องกระทำในระหว่างเวลา
ราชการของศาล แต่จะทำในห้องพิจารณาคดีหรือไม่ ไม่สำคัญ

การละเมิดอำนาจศาลเพราะฟ้องหรือต่อสู้คดีอย่างคนอนาถา

ตามหลักทั่วไป ในการดำเนินคดีแห่งนั้น คู่ความจะต้องเสียค่าธรรมเนียมต่างๆ
แก่ศาลตามที่กฎหมายกำหนด แต่ถ้าหากคู่ความฝ่ายใดเป็นคนยากจน ไม่มีเงินพอที่จะเสีย
ค่าธรรมเนียมได้แล้ว กฎหมายก็หาทางช่วยเหลือและผ่อนผันให้ มีการฟ้องร้องหรือมี
การต่อสู้คดีอย่างคนอนาถาได้ เพราะถ้าจะเกณฑ์ให้คู่ความที่ดำเนินคดีต่อศาลต้องเสีย
ค่าธรรมเนียมตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ประชาชนผู้ยากจนก็จะต้องได้รับความลำบากและ
อาจไม่มีโอกาสต่อสู้คดีเพื่อขอความยุติธรรมจากศาลได้ ในเมื่อกฎหมายให้โอกาส
ประชาชนฟ้องหรือต่อสู้คดีอย่างคนอนาถาได้แล้ว บุคคลผู้ใช้สิทธิดังกล่าวนี้ ก็อาจกระทำ
ความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลได้ ถ้าบุคคลนั้นกระทำการอันเป็นความผิดเข้าองค์ประกอบ
ดังนี้

ธานินทร์ กรีวิเชียร, คำอธิบายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง,

ก. กรณีโจทก์ฟ้องคดี

เมื่อโจทก์ได้รับอนุญาตจากศาลให้ฟ้องหรือต่อสู้คดีอย่างคนอนาถาแล้ว โจทก์นำคดีขึ้นสู่ศาลโดยโจทก์รู้อยู่แล้วว่า คดีนั้นไม่มีมูลจะฟ้องร้อง หรือโจทก์ได้สำบานตัว ให้อภัยคำว่า ไม่มีทรัพย์สินพอที่จะเสียค่าธรรมเนียม ซึ่งเป็นเท็จ

๑. การพิจารณาว่าคดีมีมูลหรือไม่ ต้องดูที่เจตนาของโจทก์ ด้วยการพิจารณาคำฟ้องเป็นเรื่องราวไป โดยพิจารณาจากความรู้หรือไม่รู้ของโจทก์เป็นสำคัญ กล่าวคือ ถ้าหากปรากฏหลักฐานแน่ชัดว่าเป็นเรื่องแกล้งฟ้องร้อง เช่น การฟ้องตามพินัยกรรมปลอม หรือสัญญาปลอม ย่อมแสดงว่าโจทก์รู้ดีอยู่แล้วว่าเป็นเรื่องไม่มีมูล ย่อมเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล แต่ถ้าหากเป็นเรื่องที่โจทก์ไม่ทราบโดยเข้าใจว่า จำเลยได้กระทำความผิดจริงตามที่โจทก์ฟ้อง โจทก์หามีความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลไม่ สำหรับโจทก์ที่กระทำความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลแล้ว โจทก์อาจมีความผิดฐานเบิกความเท็จ ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๗๗ ด้วย

๒. การที่โจทก์สำบานตัว หรือให้อภัยคำว่า ไม่มีทรัพย์สินพอที่จะเสียค่าธรรมเนียมได้ หมายถึงว่า การที่โจทก์กระทำการสำบานตัวหรือให้อภัยคำดังกล่าวนั้น ปรากฏว่าเป็นความเท็จ เพราะความจริงโจทก์มีทรัพย์สินเพียงพอที่จะเสียค่าธรรมเนียมศาลได้ เช่น มีเงินฝากในธนาคารมาก หรือมีที่ดินอยู่มากมายหลายแห่ง สามารถที่จะจำหน่ายจ่ายโอนเพื่อนำมาเสียค่าธรรมเนียมศาลได้ เป็นต้น ทำให้ศาลหลงเชื่อการสำบานหรือให้อภัยคำขึ้นเป็นเท็จ จึงยินยอมอนุญาตให้ดำเนินคดีอย่างคนอนาถา โจทก์มีความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล นอกจากนั้นโจทก์อาจมีความผิดฐานเบิกความเท็จตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๗๗ อีกด้วย

ข. กรณีจำเลยต่อสู้คดี

เมื่อจำเลยได้รับอนุญาตจากศาลให้ต่อสู้คดีอย่างคนอนาถาแล้ว ได้สำบานตัว หรือให้อภัยคำว่า ไม่มีทรัพย์สินพอที่จะเสียค่าธรรมเนียมอันเป็นเท็จ ซึ่งแสดงว่า จำเลยมีเจตนาที่จะดำเนินคดีอย่างคนอนาถาทั้งที่ปรากฏหลักฐานแน่ชัดว่า จำเลยมี

ทรัพย์สินพอที่จะชำระค่าธรรมเนียมศาลได้ จำเลยมีความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลและอาจมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๑๗ ฐานเบียดบังความเท็จด้วย

การละเมิดอำนาจศาลเพราะจงใจหลีกเลี่ยงไม่รับคำคู่ความหรือเอกสาร

ก. ความหมาย

"คำคู่ความ" หมายถึงคำฟ้อง คำให้การ หรือคำร้องทั้งหลายที่ยื่นต่อศาล เพื่อตั้งประเด็นระหว่างคู่ความ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๑(๕)

"เอกสาร" หมายถึง กระดาษหรือวัตถุอื่นใด ซึ่งได้ทำให้ปรากฏความหมาย ด้วยตัวอักษร ตัวเลข พับ หรือแผนแบบอย่างอื่น จะเป็นโดยวิธีพิมพ์ ภาพถ่าย หรือวิธีอื่น อันเป็นหลักฐานแห่งความหมายนั้น ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑ (๗)

ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๓๑(๓) คำว่า "เอกสาร อื่นๆ" จึงหมายความรวมถึง เอกสารทุกชนิดที่ส่งในคดีโดยอำนาจของศาลตามกฎหมาย^๑ เช่น หมายเรียกให้แก้คดี หมายเรียกพยาน คำสั่งเรียกเอกสาร เป็นต้น ดังนั้นถ้าหาก เป็นเอกสารที่คู่ความส่งกันเองโดยมิใช่เป็นการกระทำของศาลแล้ว แม้ว่าจะมีกฎหมาย รับรอง เช่น การส่งเอกสารตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๑๒ วรรค ๓(๑) หรือมาตรา ๕๐ เช่น สำเนาคำแถลงการ สำเนาพยานเอกสาร เป็นต้น ผู้ที่จงใจ ไปให้พ้น หรือหลีกเลี่ยงไม่ยอมรับเอกสารนั้น ก็ไม่มีความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลเพราะ มิใช่เป็นการส่งของศาล หรือตามคำสั่งศาลซึ่งกฎหมายรับรอง

ข. บุคคลที่กระทำการละเมิดอำนาจศาล

๑. บุคคลที่กระทำความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลก็คือ บุคคลที่คำคู่ความ หรือเอกสารส่งไปถึง แล้วบุคคลดังกล่าวนี้จงใจไปเสียให้พ้น เช่น หลบหนีไป หรือ หลีกเลี่ยงไม่รับโดยสถานอื่น เช่น ซ่อนตัว โดยเจตนาที่จะไม่รับคำคู่ความหรือเอกสาร

^๑ ธานินทร์ กรัยวิเชียร, คำอธิบายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง,

ที่ส่งถึงตนโดยอำนาจตามกฎหมายของศาล บุคคลนั้นมีความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล

๒. บุคคลที่เป็นตัวการ ผู้ใช้ ผู้โฆษณา หรือผู้สนับสนุน ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๘๓ - ๘๖ จงใจให้บุคคลซึ่งต้องรับคำคุกคาม หรือเอกสารที่ส่งถึงตนโดยอำนาจตามกฎหมายของศาล หลบหนี หรือหลีกเลี่ยงไม่ยอมรับคำคุกคาม หรือเอกสารนั้น ก็มีความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลด้วย เช่น นายจำเลยเป็นผู้ยุ่ง เสียมสอนให้จำเลยหลบเลี่ยงไม่ยอมรับหมายศาล มีความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล^๑

ค. ลักษณะการกระทำอันเป็นความผิด

ตามกฎหมายจะถือว่าบุคคลใดกระทำความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลก็ต่อเมื่อ "จงใจไปเสียให้พ้น" หรือ "หลีกเลี่ยงไม่รับโดยสถานอื่น" ซึ่งหมายถึงบุคคลนั้นมีเจตนาที่จะไม่รับคำคุกคามหรือเอกสารที่เฝ้าถึงตนนั้น แต่ถ้าหากมิได้มีการจงใจไปเสียให้พ้น หรือหลีกเลี่ยงโดยสถานอื่น กล่าวคือ ยังอยู่ในสถานที่ที่คำคุกคามหรือเอกสารได้ไปถึงตน ยังไม่มีความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล เช่น การที่จำเลย แลลิ่งพูดจาโยกโย้ต่อเจ้าหน้าที่ผู้ส่งหมายเรียกของศาลเพื่อถ่วงเวลา โดยไม่ปรากฏว่าจำเลยได้หลบหลีกเลี่ยงจากบ้าน คงอยู่บ้านตลอดเวลาและต่อมาก็ได้เซ็นชื่อรับหมายนั้น ยังถือไม่ได้ว่าจำเลยหลีกเลี่ยงไม่รับหมายเรียก อันจะเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล^๒

การละเมิดอำนาจศาลเพราะตรวจหรือคัดลอกเอกสารโดยไม่ได้รับอนุญาต

ในการพิจารณาคดีของศาลนั้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๘๘ ได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของศาล ต้องจัดแจ้งรายงานการนั่งพิจารณาหรือ

^๑ เนติบัณฑิตยสภา, "คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๐๖/๒๕๐๑," หน้า ๑๕๘.

^๒ เนติบัณฑิตยสภา, "คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๐๑๘/๒๕๑๐," ใน คำพิพากษาฎีกา ประจำพุทธศักราช ๒๕๑๐, ตอนที่ ๑๑, ประพนธ์ ศาคะมาน, บรรณาธิการ (พระยา แสงทองการพิมพ์, ๒๕๑๐), หน้า ๒๒๑๑.

กระบวนการพิจารณาอื่นๆของศาลไว้ทุกครั้ง และศาลจะต้องเป็นผู้รวบรวมรายงานและเอกสารต่างๆที่ส่งต่อศาลหรือที่ศาลทำขึ้น กับคำสั่งและคำพิพากษาของศาลไว้เป็นส่วนความแต่ละคดีเป็นเรื่อยๆไป ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๕๑(๓) ทั้งนี้เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้คู่ความหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องได้ตรวจสอบดูได้ หรือจะขอคัดไปเพื่อเป็นหลักฐานในการดำเนินคดีหรือต่อสู้คดีก็ได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๕๔ แต่การที่คู่ความหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องที่มีส่วนได้เสียจะขอตรวจเอกสารทั้งหมด หรือแต่เพียงฉบับใดฉบับหนึ่งซึ่งอยู่ในส่วนความที่ศาล แม้จะไม่เรียกว่าเอกสารลับหรือความลับ ก็จะทำอะไรตามใจชอบไม่ได้ เพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับความเป็นไปของบุคคล ฉะนั้นเมื่อบุคคลใดมีเจตนาฝ่าฝืน ไปดู ไปตรวจ ไปคัด โดยไม่ได้รับอนุญาตจากศาลก่อน ก็เท่ากับว่ากระทำไปโดยไม่เคารพยำเกรง ไม่มีความเคารพต่อศาล อันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๕๔ เช่น คดีเรื่องหนึ่งศาลพิจารณาโดยไม่เปิดเผย ศาลมีคำสั่งห้ามมิให้ผู้ใดคัดลอก หรือตรวจเอกสาร และสำนวนเรื่องนั้น ถ้าผู้ใดฝ่าฝืน ตรวจหรือคัดเอาไป ก็มีความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล

อย่างไรก็ตาม ตามความมุ่งหมายของกฎหมาย ให้นำหมายถึงเฉพาะเอกสารเท่านั้น หาได้บัญญัติให้ความหมายครอบคลุม ถึงเรื่องการตรวจหรือถ่ายภาพขานวัตถุใดๆในคดีซึ่งอยู่ในความครอบครองของศาลด้วยไม่ ดังนั้นถ้าคู่ความหรือบุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องคนหนึ่งคนใด ได้กระทำการดังกล่าวนี้ ก็ไม่มีความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล

การละเมิดอำนาจศาลเพราะขัดขืนไม่มาศาล

การขัดขืนไม่มาศาล จะเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลได้ ๒ กรณีคือ

ก. การขัดขืนไม่มาศาลตามคำสั่งศาล ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๙ กล่าวคือ ในกรณีที่ศาลเห็นสมควรให้คู่ความทุกฝ่าย หรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมาศาลด้วยตนเอง เพื่อความตกลงหรือประนีประนอมความ ศาลก็จะสั่งให้คู่ความนั้นมาศาลด้วยตนเอง ซึ่งหมายถึงคู่กรณีที่คู่ความมีเจตนาไม่มาศาล เมื่อศาลได้ออกคำสั่งแล้ว จึงเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล แต่หากการที่บุคคลหนึ่งบุคคลใดไม่มาศาลตามคำสั่งศาลในกรณีอื่น เช่น บัดเป็นหมายเรียกของศาล บุคคลนั้นไม่มีความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล และไม่หมายความรวมถึงการที่ศาลสั่งให้ตัวแทนความของจำเลยมาศาลในชั้นดำเนินคดี

เรื่องละเมิดอำนาจศาล เพราะถือไม่ได้ว่า นายจำเลยเป็นคู่ความกับศาล จึงไม่มีความ
 ผลิตฐานละเมิดอำนาจศาล^๑

ข. การขัดขืนไม่มาศาลตามหมายเรียกของศาล ตามประมวลกฎหมายวิธี
 พิจารณาความแพ่งมาตรา ๒๗๗ กล่าวคือ การที่ศาลออกหมายเรียกลูกหนี้ตามคำพิพากษา
 หรือบุคคลอื่นมาศาล เพื่อทำการไต่สวนเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ที่จะต้องถูกบังคับคดี
 กรณีที่เจ้าหนี้เชื่อว่า ลูกหนี้มีทรัพย์สินที่จะต้องถูกบังคับคดีมากกว่าที่ตนทราบนั้น หากลูกหนี้หรือ
 บุคคลอื่นได้รับหมายเรียกของศาลโดยชอบ และมีเจตนาขัดขืนไม่มาศาลตามหมายเรียกนั้น
 ก็มีความผลิตฐานละเมิดอำนาจศาล

การละเมิดอำนาจศาลเพราะการวิพากษ์วิจารณ์หรือสร้างอิทธิพลต่างๆเหนือคดี

ก. บุคคลที่ต้องรับผิดชอบ

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๓๒ ได้กำหนดให้บุคคล
 ดังต่อไปนี้ เป็นผู้รับผิดชอบละเมิดอำนาจศาล คือ ผู้ประพันธ์ บรรณาธิการ และผู้พิมพ์โฆษณา
 ซึ่งหนังสือพิมพ์ หรือสิ่งพิมพ์อื่นออกโฆษณาต่อประชาชน

มีปัญหาว่า คำว่า "ผู้ประพันธ์" และ "การออกโฆษณา" ตามพระราชบัญญัติ
 การพิมพ์พุทธศักราช ๒๔๔๔ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันนี้ มิได้กำหนดหรือให้ความหมายไว้ว่า
 หมายถึงใคร และการออกโฆษณาต้องกระทำโดยวิธีการอย่างไร แต่โดยที่ในวรรคท้าย
 ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๓๒ ได้บัญญัติให้นำบทวิเคราะหฺ์ศัพท์ทั้ง
 ปวงในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการพิมพ์พุทธศักราช ๒๔๗๖ มาใช้บังคับ ซึ่งถึงแม้ว่า
 ในมาตรา ๓ ของพระราชบัญญัติการพิมพ์พุทธศักราช ๒๔๔๔ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการ
 พิมพ์พุทธศักราช ๒๔๗๖ และบรรดากฎหมายและข้อบังคับอื่นๆ ในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วในพระ
 ราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้แล้วก็ตาม แต่ในเมื่อตามประมวลกฎหมาย
 วิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๓๒ มุ่งหมายจะใช้ถ้อยคำที่ปรากฏในคำวิเคราะหฺ์ศัพท์ของ
 พระราชบัญญัติ การพิมพ์พุทธศักราช ๒๔๗๖ โดยเฉพาะแล้วเช่นนี้ ก็ต้องถือว่า การวิเคราะหฺ์

^๑เนติบัญญัติยสภา, "คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๐๒/๒๕๐๗," หน้า ๖๘.

ศัพท์ทั้งหมดซึ่งใช้ในการตีความ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๓๒ นี้ ต้องใช้คำวิเคราะห์ศัพท์ที่อ้างถึงในพระราชบัญญัติการพิมพ์ พุทธศักราช ๒๔๗๖ ซึ่งได้ให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้

"ผู้ประพันธ์" ได้แก่บุคคลที่รับผิดชอบโดยลำพัง หรือร่วมกับผู้อื่นในการจัด หรือเรียบเรียง หรือแปลสิ่งที่ได้ออกโฆษณาเป็นสิ่งพิมพ์ หรือหนังสือพิมพ์

"บรรณาธิการ" ได้แก่ บุคคลผู้รับผิดชอบโดยลำพัง หรือร่วมกับผู้อื่นในการตรวจแก้ หรือเตรียมงานของตน หรือของผู้อื่น เพื่อการออกโฆษณาในกรณีแห่งสิ่งพิมพ์ และหมายความว่า บุคคลซึ่งรับผิดชอบในการตรวจแก้ ตัดลอก เตรียม หรือควบคุมงานของตนหรือผู้อื่น เพื่อการออกโฆษณาในกรณีแห่งหนังสือพิมพ์

"ผู้พิมพ์โฆษณา" ได้แก่ ผู้จัดการโรงพิมพ์ ซึ่งรับผิดชอบโดยลำพัง หรือร่วมกับผู้อื่นในการพิมพ์ หรือออกโฆษณาสิ่งพิมพ์ หรือหนังสือพิมพ์

"สิ่งพิมพ์" ได้แก่ สมุด แผ่นกระดาษ หรือวัตถุใดๆที่พิมพ์ หรือเขียนเป็นตัวหนังสือหรือตัวเลข รวมทั้งบทเพลง แผนที่ แผนที่ แผนผัง ใบประกาศ ภาพวาด ภาพระบายสี ภาพถ่าย แผ่นเสียง หรือสิ่งอื่นใด อันมีลักษณะเช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์ ได้แก่ สิ่งพิมพ์บรรจุข้อความอันมิได้จำกัดไว้ ซึ่งมีชื่อจำหน่ายเป็นแบบเช่นเดียวกัน และออกตามลำดับ หรือเจตนาจะออกตามลำดับ มีกำหนดก็ตาม ไม่มีกำหนดก็ตาม และแต่ละฉบับมีความต่อเนื่องกันหรือไม่ก็ตาม

"การออกโฆษณา" ได้แก่ การขาย การแจกจ่าย หรือเสนอขาย เสนอแจกจ่ายซึ่งสิ่งพิมพ์หรือหนังสือพิมพ์ ไม่เลือกว่าการจ่าย หรือเสนอแจกจ่ายนี้ จะเป็นการให้เปล่าหรือไม่

ปัญหาเรื่องการใช้คำวิเคราะห์ศัพท์นี้ มีนักนิติศาสตร์บางท่านเห็นว่า ในเมื่อพระราชบัญญัติการพิมพ์พุทธศักราช ๒๔๗๖ ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการพิมพ์พุทธศักราช ๒๔๘๔ มาตรา ๓ คำวิเคราะห์ศัพท์ที่ย่อมถูกยกเลิกไปด้วย^๑ และใช้คำวิเคราะห์ศัพท์ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งได้ให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้

^๑ ธานินทร์ กรัยวิเชียร, ถ้อยอธิบายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง,

"พิมพ์" หมายความว่า ทำให้เป็นตัวหนังสือ หรือรูปรอยอย่างใดๆ โดยการกดหรือการใช้พิมพ์หิน เครื่องกล วิธีเคมี หรือวิธีอื่นใด อันอาจให้เกิดเป็นสิ่งพิมพ์ขึ้นหลายสำเนา

"สิ่งพิมพ์" หมายความว่า สมุด แผ่นกระดาษ หรือวัตถุใดๆที่พิมพ์ขึ้นรวมตลอดทั้งบทเพลง แผนที่ แผนที่ ภาพวาด ภาพระบายสี ใบประกาศ แผ่นเสียง หรือสิ่งอื่นใด อันมีลักษณะเช่นเดียวกัน

"หนังสือพิมพ์" หมายความว่า สิ่งพิมพ์ ซึ่งมีชื่อจำหน่าย เช่นเดียวกันและออกหรือเจตนาจะออกตามลำดับเรื่อยๆ มีกำหนดระยะเวลาหรือไม่ก็ตาม มีข้อความต่อเนื่องกันหรือไม่ก็ตาม

"ผู้พิมพ์" หมายความว่า บุคคลซึ่งรับผิดชอบในการผลิตสิ่งพิมพ์และจัดให้สิ่งพิมพ์นั้นแพร่หลายด้วยประการใดๆ ไม่ว่าจะเป็นการขาย เสนอขาย จำหน่ายหรือเสนอจำแนก และไม่ว่าการนั้นจะเป็นการให้เปล่าหรือไม่

"บรรณาธิการ" หมายความว่า บุคคลซึ่งรับผิดชอบในการจัดทำ ตรวจสอบแก้ไข

"เจ้าของหนังสือพิมพ์" หมายความว่า บุคคลซึ่งเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์หนังสือพิมพ์

การใช้คำวิเคราะห้ศัพท์นี้ ผู้วิจัยเห็นว่า ประเทศไทยใช้ระบบประมวลกฎหมายและบัญญัติกฎหมายต่างๆ ไว้เป็นลายลักษณ์อักษรทั้งสิ้น เมื่อในวรรคสองของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๓๒ ให้นำพระราชบัญญัติการพิมพ์พุทธศักราช ๒๔๗๖ มาใช้บังคับก็น่าที่จะต้องเป็นไปตามความมุ่งหมายนั้น เฉพาะบทวิเคราะห้ศัพท์ แต่มีข้อน่าสังเกตว่ากฎหมายประมวลวิธีพิจารณาความแพ่ง ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้นำพระราชบัญญัติการพิมพ์พุทธศักราช ๒๔๗๖ มาใช้บังคับย่อมเป็นการถูกต้อง ต่อมาเมื่อมีการแก้ไขใหม่ให้ใช้พระราชบัญญัติการพิมพ์พุทธศักราช ๒๔๘๔ และใช้บังคับมาจนถึงปัจจุบัน แต่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๓๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ก่อนก็มีได้มีการแก้ไขให้นำบทวิเคราะห้ศัพท์ในพระราชบัญญัติการพิมพ์ฉบับใหม่นี้มาใช้บังคับแต่อย่างใด

ปัญหาจึงเกิดขึ้น อย่างไรก็ตามผู้วิจัยเห็นว่า ต้องใช้พระราชบัญญัติการพิมพ์พุทธศักราช ๒๕๑๖ ต่อไป และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง พระราชบัญญัติการพิมพ์พุทธศักราช ๒๕๔๔ มิได้ให้คำวิเคราะห์ศัพท์บางคำไว้ ฉะนั้นถ้าจะนำพระราชบัญญัติการพิมพ์พุทธศักราช ๒๕๔๔ มาใช้บังคับ ก็ควรจะต้องแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเสียใหม่ พร้อมทั้งให้คำวิเคราะห์ศัพท์ในพระราชบัญญัติการพิมพ์พุทธศักราช ๒๕๔๔ เพิ่มเติมอีกด้วย

ข. ความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบของผู้ประพันธ์ บรรณาธิการ ผู้พิมพ์ และผู้โฆษณา จะมีความรับผิดชอบเพียงใดนั้น แยกพิจารณาดังนี้

๑. ความรับผิดชอบในทางอาญา

ดังได้พิจารณามาแล้วว่า พระราชบัญญัติการพิมพ์พุทธศักราช ๒๕๑๖ ควรนำมาใช้บังคับ เฉพาะกรณีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องบทวิเคราะห์ศัพท์เท่านั้น ส่วนในเรื่องความรับผิดชอบของผู้ประพันธ์ บรรณาธิการ หรือผู้พิมพ์และโฆษณานั้น จะต้องนำพระราชบัญญัติการพิมพ์พุทธศักราช ๒๕๔๔ มาใช้บังคับ

พระราชบัญญัติการพิมพ์พุทธศักราช ๒๕๔๔ มาตรา ๔๔ บัญญัติว่า

เมื่อมีความผิดนอกจากที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัตินี้เกิดขึ้น ด้วยการโฆษณาสิ่งพิมพ์ นอกเหนือจากหนังสือพิมพ์ ผู้ประพันธ์ซึ่งตั้งใจจะให้โฆษณาทบประพันธ์นั้น ต้องรับผิดชอบเป็นตุลาการ ถ้าผู้ประพันธ์ไม่ต้องรับผิดชอบหรือไม่ได้ตัวผู้ประพันธ์ ก็ให้เอาโทษแก่ผู้พิมพ์เป็นตุลาการ

ในกรณีแห่งหนังสือพิมพ์ ผู้ประพันธ์และบรรณาธิการต้องรับผิดชอบเป็นตุลาการ ถ้าไม่ได้ตัวผู้ประพันธ์ ก็ให้เอาโทษแก่ผู้พิมพ์เป็นตุลาการด้วย

จากบทบัญญัติแห่งมาตรา ๔๔ นี้ ความผิดของผู้ประพันธ์ บรรณาธิการ หรือผู้พิมพ์โฆษณา เป็นความผิดทางอาญา ซึ่งผู้เป็นตุลาการจะต้องรับผิดชอบ และนอกจากนั้น บุคคลอื่น ที่มีชื่อตุลาการก็ต้องรับผิดชอบด้วย เพราะพระราชบัญญัติการพิมพ์พุทธศักราช ๒๕๔๔ มาตรา ๔๔ นี้ บัญญัติให้เห็นเช่นนั้นเป็นพิเศษ โดยบัญญัติให้ต้องรับผิดชอบได้ทั้งที่เป็นการกระทำของบุคคลอื่น กล่าวคือให้ผู้พิมพ์ต้องรับผิดชอบในกรณีที่ผู้ประพันธ์ไม่ต้องรับผิดชอบ หรือไม่ได้ตัวผู้ประพันธ์มารับผิดทางอาญา

๒. ความรับผิดชอบและเมตตาอำนาจศาล

บทบัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๓๒ บัญญัติไว้ต่างหากเป็นพิเศษ เพื่อเป็นเครื่องมือให้ศาลในการควบคุมการดำเนินกระบวนการพิจารณาให้เป็นไปโดยเที่ยงธรรม ดังนั้นเมื่อผู้ประพันธ์ บรรณาธิการ ผู้พิมพ์โฆษณา ซึ่งหนังสือพิมพ์หรือสิ่งพิมพ์อื่นออกโฆษณาต่อประชาชน ได้กระทำการตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๒ วรรค ๒ อนุมาตรา (๑) และ (๒) แล้ว บุคคลดังกล่าวนี้จะต้องมีความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลทั้งสิ้น

การกำหนดให้บุคคลดังกล่าวต้องรับผิดชอบ เป็นการเกณฑ์ให้รับผิดชอบโดยกฎหมาย ทั้งนี้ไม่คำนึงถึงเจตนาของผู้กระทำ เหตุที่กฎหมายบัญญัติไว้เช่นนั้น ก็เพราะในกรณีสิ่งพิมพ์หรือหนังสือพิมพ์ ย่อมเป็นการยากที่บุคคลภายนอกจะล่วงรู้ได้ว่า ผู้ใดเป็นผู้ประพันธ์ข้อความนั้นๆ จึงต้องให้บรรณาธิการ และผู้พิมพ์โฆษณารับผิดด้วย เพราะบรรณาธิการก็ดี ผู้พิมพ์โฆษณาก็ดี ต่างมีหน้าที่ต้องตรวจตราสิ่งพิมพ์ก่อนที่จะพิมพ์ออกโฆษณาต่อประชาชน กฎหมายจึงไม่ยอมให้อ้างความไม่รู้ถึงข้อความ หรือการออกโฆษณาขึ้นเป็นข้อแก้ตัวได้

จากการพิจารณาถึงความรับผิดชอบของบุคคลดังกล่าวมาแล้วข้างต้น มีข้อควรสังเกตว่า กฎหมายประมวลวิธีพิจารณาความแพ่งบัญญัติถึงบุคคลที่ต้องรับผิดชอบคือ ผู้ประพันธ์ บรรณาธิการ และผู้พิมพ์โฆษณา โดยมีได้บัญญัติถึงเจ้าของกิจการพิมพ์ดังกล่าวให้ต้องรับผิดชอบ ถ้าหากเจ้าของกิจการไม่มีเจตนาร่วมกระทำผิดในฐานะที่เป็นตัวการ ผู้ใช้ ผู้สนับสนุนตามประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งไม่น่าจะเป็นเช่นนั้น เพราะผู้เป็นเจ้าของก็ควรมีหน้าที่ที่จะต้องติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานของบุคคลเหล่านั้นอีกชั้นหนึ่ง อันเป็นการแสดงให้เห็นถึงความรับผิดชอบ และความเอาใจใส่ระมัดระวังในกิจการของตนเอง ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า เจ้าของกิจการควรต้องมีความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลด้วย

๑ วิชาโนช จรมาต, คำอธิบายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ภาค ๑ และภาค ๒ ว่าด้วยบททั่วไปและวิธีพิจารณาในศาลชั้นต้น, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์บรรณาคม , ๒๕๑๙), หน้า ๑๓๖.

ค. ลักษณะการกระทำที่เป็นความผิด

กรณีที่จะถือว่า ผู้ประพันธ์ บรรณาธิการ หรือผู้พิมพ์โฆษณา กระทำความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลนั้น แบ่งออกได้เป็น ๒ กรณีคือ

๑. มีความผิดเพราะเปิดเผยข้อเท็จจริงซึ่งศาลสั่งห้ามแล้ว เป็นการห้ามเปิดเผยคดีที่ศาลสั่งพิจารณาลับ หรือที่ศาลมีคำสั่งออกมาโดยชัดแจ้งว่าห้ามโฆษณา เช่น คดีที่เกี่ยวกับชายชู้ หรือคดีที่เกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐ เป็นต้น กฎหมายห้ามเฉพาะการกล่าวหรือแสดงข้อความ หรือความคิดเห็น อันเป็นการเปิดเผยข้อเท็จจริง หรือพฤติการณ์อื่นๆแห่งคดี หรือกระบวนพิจารณาใดๆแห่งคดี คำสั่งห้ามของศาลดังกล่าวนี้ต้องปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษร ในสำนวน และผู้ใดจะปฏิเสธหรือโต้เถียงว่าไม่รู้ไม่ได้ และจะนำออกโฆษณาก็ไม่ได้ จนกว่าศาลจะมีคำสั่งอนุญาต หรือถอนคำสั่งห้ามแล้วเท่านั้น แต่ถ้าหากว่าศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดแล้ว คำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดนั้นย่อมไม่เป็นความลับอีกต่อไป จึงไม่อยู่ในขอบเขตของการห้ามโฆษณาหรือเปิดเผย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๑๔๐(๓) และมาตรา ๓๖ การกล่าวหรือแสดงข้อความ หรือความคิดเห็น จะกระทำด้วยวิธีใดๆก็ได้ เช่น เขียนบทความ บทวิจารณ์ ให้สัมภาษณ์ เขียนการ์ตูนล้อเลียน ภาพวาด ใบประกาศ เป็นต้น และเป็นหน้าที่ของผู้ประพันธ์ บรรณาธิการ หรือผู้พิมพ์โฆษณา จะต้องหาทางทราบด้วยตนเองว่า ศาลได้สั่งห้ามโฆษณาเปิดเผยข้อเท็จจริงแล้วหรือไม่

๒. มีความผิดเพราะการวิพากษ์วิจารณ์หรือสร้างอิทธิพลต่างๆเหนือคดี เป็นกรณีที่ศาลได้มีคำสั่งห้ามโฆษณา แต่ปรากฏว่าหนังสือพิมพ์หรือสิ่งพิมพ์ฝ่าฝืนคำสั่ง นำไปลงโฆษณา โดยมุ่งประสงค์จะให้เกิดอิทธิพล หรือก่อให้เกิดความคิดเห็นที่มีแนวโน้มหรือจูงใจต่อความรู้สึกของประชาชน หรือเหนือความรู้สึกนึกคิดของศาล ซึ่งเพียงพอที่จะทำให้เห็นหรือเชื่อได้ว่า จะเป็นเหตุทำให้การพิจารณาคดีเสียความยุติธรรมแล้ว ย่อมมีความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล ถ้าการกระทำนั้นเป็นกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

ก) เป็นการแสดงผิดจากข้อเท็จจริงแห่งคดีอันเป็นการพูดหรือการเขียนบิดเบือนการพิจารณาคดีผิดไปจากความจริง ซึ่งก่อให้เกิดมีแนวโน้มหรือก่อให้เกิดอคติต่อสาธารณชน เช่น พูดหรือเขียนถึงการพิจารณาคดีที่ผิดไปจากความจริงว่า พยานเบิกความ

อย่างหนึ่ง ซึ่งตามข้อเท็จจริงแล้ว พยานมิได้เบิกความเช่นนั้น

ข) เป็นการรายงานหรือย่อเรื่องหรือวิภาค ซึ่งกระบวนการพิจารณาคดีอย่างใดไม่เป็นกลางและไม่ถูกต้อง เป็น การพิมพ์รายงานกระบวนการพิจารณาคดีที่ต้องพิจารณาเป็นการลับ หรือย่อคำเบิกความของพยานผิดจากความเป็นจริง หรือตัดทอนข้อความบางส่วนมากเกินไป และตัดออกเสียบางส่วน อันเป็นผลทำให้ข้อความจริงที่เอามากล่านั้นถูกบิดเบือนไปจากสิ่งที่ควรเป็นจริง

ค) เป็นการวิภาค โดยไม่เป็นธรรมและไม่ถูกต้องต่อความเป็นจริง ในการดำเนินคดีของคู่ความ หรือคำพยานหลักฐาน หรือนิสัยความประพฤติของคู่ความหรือพยาน รวมทั้งการแถลงข้อความอันเป็นการเสื่อมเสียต่อชื่อเสียงของคู่ความหรือพยาน แม้ว่าข้อความเหล่านั้นจะเป็นความจริง แต่เมื่อเป็นการเสื่อมเสียแก่พยานหรือคู่ความ ก็อาจเป็นการโน้มน้าวจิตใจให้มีความคิดโน้มน้าวเอียงไปทางใดทางหนึ่ง จึงเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลได้ เช่น การลงข่าวเปิดเผยว่า พยานในคดีนั้นเคยต้องโทษฐานเบิกความเท็จมาแล้ว หรือการแสดงความคิดเห็นว่า ถ้อยคำของพยานขัดกันเอง น่าจะมีการสืบสวนตระเตรียมกันมาก่อน เป็นต้น

ง) เป็นการชักจูงให้เกิดมีคำพยานเท็จ เช่น ให้สินบนแก่พยานเพื่อปิดบังอำพรางพยานหลักฐานที่แท้จริง หรือแต่งเติม หรือกล่าวข้อเท็จจริงราวกับว่าตนเองเป็นประจักษ์พยาน ซึ่งไม่เป็นความจริง โดยมีจุดมุ่งหมายจะให้มือทริพลเหนือพยาน เพื่อพยานจะได้จดจำไปเบิกความ หรือข่มขู่ขัดขวางพยานมิให้เชื่อฟังคำสั่งศาล หรือการข่มขู่พยานโดยทางหนังสือพิมพ์ ให้พยานเบิกความผิดไปจากความเป็นจริง หรือข่มขู่พยานมิให้เบิกความตามความเป็นจริง

ในการกระทำความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลของผู้ประพันธ์ บรรณาธิการ ผู้พิมพ์หรือโฆษณา จะต้องเป็นการโฆษณา ก่อนคดีมาสู่ศาล แต่ถ้าหากศาลพิพากษาคดีถึงที่สุดแล้ว แม้จะมีการโฆษณา ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดอิทธิพลเหนือความรู้สึกของสาธารณชน ก็ไม่น่าจะอยู่ในขอบข่ายความรับผิด ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา

๓๒ ค่าย^๑

จากการพิจารณาการละเมิดอำนาจศาลเพราะการวิพากษ์วิจารณ์ศาลหรือสร้าง
อิทธิพลต่าง ๆ เหนือคดี จะเห็นได้ว่า ตามแนวกฎหมายไทยยอมรับให้มีการวิพากษ์วิจารณ์
ได้ต่อเมื่อคดีสิ้นสุดไปแล้วเท่านั้นจึงจะไม่มีความคิด ถ้าเป็นการวิพากษ์วิจารณ์คดีที่อยู่ใน
ระหว่างการพิจารณา ตามมาตรา ๓๒(๑) และ (๒) ดังกล่าวมาแล้ว ถือว่าเป็นการละเมิด
อำนาจศาล จึงมีปัญหาเกิดขึ้นว่า จะเป็นการกีดกันสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น
ด้วยการพูด การเขียน การพิมพ์ การแพร่ข่าว และการโฆษณาทางสื่อมวลชนหรือไม่ และ
การกระทำดังกล่าวนี้ควรมีขอบเขตเพียงใดจึงจะไม่มีความคิดฐานละเมิดอำนาจศาล

ปัญหาดังกล่าวนี้ผู้วิจัยคิดว่า การวิพากษ์วิจารณ์หรือแสดงความคิดเห็นใดๆของ
ประชาชนเกี่ยวกับศาลหรือการดำเนินงานของศาล ควรกระทำได้อย่างเต็มที่ภายในขอบเขต
ของกฎหมาย ซึ่งกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๒๑ มาตรา ๓๔
บัญญัติว่า

บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการพูด การเขียน การพิมพ์ และการโฆษณา
การจำกัดเสรีภาพเช่นนี้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่ง
กฎหมาย เฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ หรือเพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพเกียรติยศ
หรือชื่อเสียงของบุคคลอื่น หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของ
ประชาชน หรือเพื่อป้องกัน หรือระงับความเลื่อมทราวมทางจิตใจ หรือสุขภาพของ
ประชาชน

เหตุผลสำคัญที่ผู้วิจัยคิดว่า ควรจะวิพากษ์วิจารณ์หรือแสดงความคิดเห็นได้เนื่อง
จากเห็นว่า ประเทศไทยปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย บรรดากลไกต่าง ๆ ของ
รัฐสร้างขึ้นมาก็เพื่อรับใช้ ตอบสนองความต้องการอันร่วมกันของประชาชน จึงควรอยู่ใน
ความดูแลของประชาชน มิใช่อยู่นือประชาชน การที่เปิดโอกาสให้ประชาชนวิพากษ์
วิจารณ์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกลไกของรัฐได้ จะเป็นวิธีควบคุมให้การดำเนิน

^๑สุช หงส์ไกร, คำอธิบายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งภาค ๑,
(กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๒๑), หน้า ๑๕๒.

นโยบายของรัฐ เป็นไปในทางตอบสนองความต้องการของประชาชนที่มีประสิทธิภาพมากอย่างหนึ่ง เพราะมีฉะนั้นแล้ว ก็อาจจะเป็นการเปิดทางให้อำนาจกับบุคคลบางกลุ่ม หรือเพียงบางคนได้ แต่อย่างไรก็ตาม สิ่งสำคัญที่ควรต้องคำนึงถึงก็คือ วัตถุประสงค์ในการพิจารณาคดีของศาลยุติธรรมตามกฎหมาย คือการป้องกันมิให้กระบวนการพิจารณาและพิพากษาคดีในศาลตกไปอยู่ภายใต้อิทธิพลหรือแรงกดดันอื่นใดของเสียงประชาชนภายนอกให้มากที่สุด เพราะเหตุว่าในการพิจารณาคดีตามกฎหมาย ผู้พิพากษาจะต้องพิจารณาคดีจากข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องโดยตรงในคดี และรับฟังพยานหลักฐานตามที่กฎหมายบัญญัติให้รับฟังได้เท่านั้น จึงย่อมเป็นการแน่นอนที่การกล่เกียงหรือการอภิปรายใด ๆ เกี่ยวกับคดีที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล จะต้องมีส่วนได้เสีย หรือผลประโยชน์ของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยเสมอ แต่เนื่องจากการบริหารงานยุติธรรมของศาลอย่างเที่ยงธรรมเป็นประโยชน์ร่วมกับของสาธารณชน จึงจำเป็นต้องมิให้ผู้พิพากษาที่พิจารณาคดี ตกไปอยู่ภายใต้การบีบบังคับ หรือแรงผลักดันใด ๆ อันอาจทำให้การตัดสินใจเป็นไปโดยอคติ แต่จะต้องคุ้มครองกันให้ผู้พิพากษาพิจารณาคดี จากมโนธรรมที่บริสุทธิ์ของคนเท่านั้น^๑

โดยหลักทั่วไปแล้ว การวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับคดีที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลซึ่งมีลักษณะเป็นการข่มขู่ การสร้างอิทธิพลขึ้นเหนือศาล การรบกวนขัดขวางหรือการก่อกวนสรวรใด ๆ ต่อการบริหารงานยุติธรรมของศาล เป็นการละเมิดอำนาจศาล แต่มิใช่ว่า การวิพากษ์วิจารณ์หรือแสดงความคิดเห็นใด ๆ จะเป็นการละเมิดอำนาจศาลทั้งหมด เพราะถ้าหากว่าได้กระทำไปโดยสุจริต ใช้ถ้อยคำให้ความเคารพต่อศาล ย่อมไม่ควรเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล และจะถือแต่เพียงการวิพากษ์วิจารณ์หรือแสดงความคิดเห็นที่มีแนวโน้ม จะก่อให้เกิดความเสียหาย หรือขัดขวางการพิจารณาคดีอย่างเที่ยงธรรมของศาลในระหว่างการพิจารณา เป็นการละเมิดอำนาจ

^๑ C. Herman Prechett, The American Constitution Law,

ศาลนั้น ยังไม่มีเหตุผลเพียงพอที่จะทำให้ศาลมีอำนาจจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคล ในการแสดงความคิดเห็น ด้วยการลงโทษฐานละเมิดอำนาจศาล ได้มีนักนิติศาสตร์บางท่านเห็นว่า ควรจะเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล ต่อเมื่อการวิพากษ์วิจารณ์หรือแสดงความคิดเห็นนั้น ได้กระทำภายใต้พฤติการณ์ที่ศาลได้ว่า จะเป็นอันตรายต่อการพิจารณาคดีที่เป็นธรรมของศาลจริงๆ และอันตรายนั้นต้องไม่ห่างไกล หรือน่าจะเกิดขึ้น แต่ควรต้องเป็นอันตรายที่ใกล้ชัด ร้ายแรง และในทันทีทันใดด้วย^๑

โดยสรุปผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า การวิพากษ์วิจารณ์ หรือการแสดงความคิดเห็นใด ๆ ด้วยการพูด การเขียน การพิมพ์ การแพร่ข่าว หรือการโฆษณาทางสื่อมวลชน เกี่ยวกับศาล หรือการดำเนินงานของศาลในระหว่างการพิจารณา ควรกระทำได้อีกไม่กระทำให้การพิจารณาเสียความเป็นธรรม มิใช่จะถือว่าสิ่งใดที่เกี่ยวข้องกับศาลแล้วต้องเป็นการละเมิดอำนาจศาล มิฉะนั้นแล้วย่อมเป็นผลกระทบกระเทือนต่อสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของประชาชน อันเป็นสิทธิเสรีภาพที่สำคัญยิ่ง ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ สำหรับในกรณีที่เกี่ยวกับการวิพากษ์วิจารณ์ หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติของผู้พิพากษา ซึ่งมีหน้าที่ในการอำนวยการยุติธรรมแก่ประชาชน ถ้าได้กระทำไปด้วยความสุจริตใจ เป็นธรรม และการวิพากษ์วิจารณ์หรือแสดงความคิดเห็นนั้น เป็นประโยชน์แก่สาธารณชน ก็ควรจะสามารถทำได้ เพราะมีประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๓๒๘ บัญญัติรับรองไว้ และถ้าหากผู้พิพากษาเห็นว่า ตนเองได้รับการกระทบกระเทือน ก็ควรดำเนินคดีฐานหมิ่นประมาท ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๒๖ ต่อไป

^๑พินัส ทัทนียานนท์, "การวิพากษ์วิจารณ์หรือติชมศาลฐานละเมิดอำนาจศาล ในสหรัฐอเมริกา," หน้า ๒๒.

การละเมิดอำนาจศาลในประเทศอังกฤษ^๑

ในประเทศอังกฤษ กฎหมายเกี่ยวกับความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลมิได้บัญญัติถึงลักษณะการกระทำอันจะเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลไว้ ซึ่งเหมือนกับของไทย แต่ต่างกันที่ว่า ความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลของอังกฤษเกิดขึ้นมากกว่าไทย โดยพิจารณาจากแนวคำพิพากษาของอังกฤษซึ่งมีอยู่มาก และพอที่จะนำมาเป็นแนวทางศึกษา ได้ดังต่อไปนี้

ก. การละเมิดอำนาจศาลต่อหน้าศาล (Contempt in the Face of the Court)

๑. การดูหมิ่นศาล (Insults to Judges)

อำนาจการลงโทษปรับหรือจำคุก สำหรับความผิดฐานดูหมิ่นศาลนับว่าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับศาลยุติธรรมทุกศาล ถ้าการดูหมิ่นนั้นได้เกิดขึ้นต่อหน้าศาล^๒ ด้วยการรบกวนและขัดขวางศาลในขณะที่ศาลกำลังนั่งพิจารณาคดีอย่างแท้จริง^๓ แต่การดูหมิ่นทนายความหรือคู่ความฝ่ายตรงข้าม และการแสดงการก้าวร้าวต่อการปฏิบัติหน้าที่ของทนายความไม่อาจถือได้ว่าเป็นการดูหมิ่นศาล นอกจากการกระทำดังกล่าวมีแนวโน้มว่าจะนำไปสู่การวิวาทกันในศาลจึงจะเป็นการดูหมิ่นศาล^๔ ดังนั้นการกระทำที่เกิดขึ้นด้วยความไม่สุภาพ

^๑ แปลจากหนังสือของ Halsbury, The Law of England, pp. 5-25.

^๒ R.V. Lefroy, (1873) L.R. 8 Q.B. 134. R.V. Atton, (1765) Wilm. 243.

^๓ R.V. Russell, Ex parte Morris, (1905) 93 L.T. 407. R.V. Masters, (1889) 6 T.L.R. 44.

^๔ Parashuram Detaram Shamdasani V.R. (1945) A.C.264. P.C.

ของนายความ จึงไม่อาจถือได้ว่า เป็นการดูหมิ่นศาลทุกกรณีไป^๑ นอกจากนี้ การ
 หน่วงเหนี่ยวซึ่งได้กระทำในศาลต่อหน้าศาลก็อาจถือได้ว่าเป็นการดูหมิ่นศาล^๒

การดูหมิ่นศาลอาจจะแสดงให้เห็นปรากฏได้ทั้งวาจาและอาการ การใช้วาจา
 อาจจะเป็นการถูกต้องสมบูรณ์ ถ้าการใช้วาจานั้นเป็นการพอสมควร แต่การแสดงอาการ
 อาจจะไม่ถูกต้องอย่างแน่ชัดนัก ถ้าการใช้วาจานั้นแตกต่างไปจากการแสดงอาการ^๓

๒. การหมิ่นประมาทศาลโดยพยาน (Contempt by witness)

พยานผู้ซึ่งปฏิเสธที่จะสาบานตน ปฏิเสธที่จะตอบคำถาม หรือหลีกเลี่ยงไม่ยอม
 ออกไปจากศาลเมื่อศาลมีคำสั่งให้ออกไป มีความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล^๔ แต่ถ้าพยาน
 ปฏิเสธที่จะตอบเรื่องราวซึ่งอาจจะเป็นภัยแก่ตัวของพยานเอง และศาลพอใจว่ามีเหตุผล
 เพียงพอที่พยานจะหวาดกลัวว่าจะเป็ภัยแก่ตัวของพยานเองแล้ว พยานผู้นั้นไม่มีความผิด
 ฐานละเมิดอำนาจศาล^๕

๓. การหมิ่นประมาทศาลในห้องพิจารณาคดี (Contempt at chamber)

พฤติกรรมที่ปรากฏต่อหน้าศาลในห้องพิจารณาคดีหรือในบริเวณศาลเป็นความ
 ผิดฐานละเมิดอำนาจศาล^๖ และไม่จำเป็นเสมอไปว่า การหมิ่นประมาทศาลจะต้องเกิดขึ้น
 ในศาล หรือในขณะที่ศาลกำลังนั่งพิจารณาคดีในศาลเท่านั้น แต่การหมิ่นประมาทศาลอาจ

^๑ Izuora V.R. (1953) A.C. 327, P.C. (1953) 1 All E.R. 827.

^๒ Christie V. Leachinsky, (1947) A.C. 573. H.L. (1947)

1 All E.R. 567.

^๓ Carus Wilson's Case, (1845) 7 Q.B. 984.

^๔ Chandler V. Horne, (1842) 2 Mood & R 423.

^๕ Re Reynolds, Ex parte Renolds, (1882) 20 Ch.D. 294

C.A.

^๖ Kirby V. Webb, (1887) 3 T.L.R. 763.

จะเกิดขึ้นจากการเข้าไปแทรกแซงอำนาจการพิจารณาคดี ซึ่งศาลคำสั่งกระทำอยู่ก็ได้ และนอกจากนั้นการรายงานหรือการวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาของศาลในห้องพิจารณาคดีต่อสาธารณชน อาจถือว่าเป็นการละเมิดอำนาจศาลได้ด้วย

ข. การพูดหรือเขียนที่มีแนวโน้มว่าจะเป็นการทำลายความยุติธรรมที่สิ้นสุดไปแล้ว

๑. การหมิ่นประมาทศาลนอกศาลโดยการพูดหรือการเขียน (Contempt out of Court by speaking or writing)

เกิดขึ้นได้โดยการก่อให้เกิดความอับอายขายหน้าต่อศาล โดยการกระทำที่หยาบควยต่อคู่ความ หรือโดยการก่อให้เกิดอคติต่อสาธารณชน ด้วยการตัดสินใจให้ชนะคดีต่อคู่ความที่อยู่ต่อหน้าศาลในการพิจารณาคดี^๑ นอกจากนี้ การกล่าวให้ร้ายหรือบิดเบือนเกี่ยวกับคู่ความ เพื่อจะทำให้คู่ความล้มเลิกการกระทำใด ๆ หรือประณิประนอมยอมความ หรืออาจจะเป็นการชักจูงบุคคลใดบุคคลหนึ่งให้มาศาลเพื่อผลประโยชน์ของตน^๒ การกระทำหรือการเขียนโฆษณาเผยแพร่บางสิ่งบางอย่างซึ่งมีแนวโน้มว่า จะทำให้ศาลหรือผู้พิพากษาหรือเจ้าพนักงานศาลถูกดูหมิ่นเกลียดชัง หรือเข้าไปแทรกแซงเกี่ยวกับเรื่องความยุติธรรมหรือกระบวนการอันชอบธรรมตามกฎหมายของศาล เป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลอย่างไรก็ตาม ในบางครั้งการวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับการบริหารงานยุติธรรมของศาลต่อสาธารณชน หรือเป็นการส่วนตัวด้วยความเป็นธรรมตามสมควร และกระทำไปด้วยความสุจริตใจ ไม่มีเจตนาให้พาดพิงไปถึงศาล แต่เป็นข้อความสนับสนุนผู้ถูกกล่าวหาคนใดคนหนึ่งเพื่อให้ศาลตัดสินให้ชนะคดี ก็เป็นการละเมิดอำนาจศาล^๓

^๑ R.V. Evening Standard Co; Ltd, ((1954) Times, 30 th March.

(mis - reporting).

^๒ Re South Shields (Thomas Street) Clearance Order, 1931 (1932) 173 L.T. Jo. 76.

^๓ Perera V.R. (1951) A.C. 482 P.C.

๒. การกล่าวโจมตีผู้พิพากษา (Attack)

การกล่าวโจมตีผู้พิพากษาต่อสาธารณชน มีใช้ต่อตัวผู้พิพากษา อันเป็นการขัดขวางความยุติธรรมสาธารณะ และการหมิ่นประมาทผู้พิพากษาให้ได้รับความอับอายขายหน้า ซึ่งมีแนวโน้มว่าจะก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการบริหารงานยุติธรรมของศาล จะต้องถูกลงโทษตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายอันเป็นองค์ประกอบความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล^๑ ส่วนการวิพากษ์วิจารณ์ด้วยความรู้สึกพอสมควร ไม่เป็นความผิด การถูกลงโทษเป็นความทุกข์ทรมาณที่มีใช้มีวัตถุประสงค์เพื่อปกป้องคุ้มครองศาลทั้งหมด หรือผู้พิพากษาของศาลเป็นรายบุคคลให้พ้นจากการถูกกล่าวโจมตีว่า ๆ ซาก ๆ แต่มีวัตถุประสงค์เพื่อปกป้องคุ้มครองสาธารณชน ทั้งที่สมควรใจและถูกบังคับอยู่ภายใต้อำนาจศาลให้พ้นจากความเสียหายที่คาดว่าจะได้รับ ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ของศาลถูกลอบทำร้ายหรือทำให้เสียหาย^๒

๓. การติดต่อเป็นส่วนตัวกับผู้พิพากษา (Private communication)

การมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างอิทธิพลต่อคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณา หรือหน่วยงานเห็นว่าการพิจารณาคดีโดยการเสนอให้สิ้นบน หรือด้วยการใช้วาจาข่มขู่กลายเป็นการส่วนตัวต่อผู้พิพากษา ซึ่งมีแนวโน้มว่าจะเป็นการรบกวนความยุติธรรม เป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล^๓

๔. การวิพากษ์วิจารณ์กระบวนการพิจารณาคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณา

(Comments on pending proceeding)

การพูดหรือการเขียนบิดเบือนกระบวนการพิจารณาคดีของศาล ซึ่งก่อให้เกิดอคติต่อ

^๑ Re Special Reference from Bahama Island, (1893) A.C. 138 P.C.

^๒ A-G. V.O. Kelly (1928) I.R. 308.

^๓ Re Dyce Sambre, (1849) 1 Mac & G 116

สาธารณชน หรือต่อผู้ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เป็นการหมิ่นประมาทศาลเพราะหน้าที่ของ ศาลยุติธรรมนั้นไม่มีอะไรที่สำคัญยิ่งไปกว่าการระมัดระวังรักษากระบวนการพิจารณาให้ พ้นจากการถูกกล่าวบิดเบือน และไม่มีอะไรที่จะเป็น เรื่องเสียหายยิ่งไปกว่าการทำให้ เกิดอคติต่อจิตใจของสาธารณชน หรือต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นผู้ความก่อนที่คดีจะสิ้นสุดลง^๑ ผลของการกล่าวบิดเบือนดังกล่าวนี้ไม่เพียงแต่จะเป็นการขัดขวางบุคคลที่จะนำ พยานหลักฐาน ให้ผู้ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเท่านั้น แต่ยังเป็นภาระอันพะยานให้นำพยาน หลักฐานมาให้ผู้ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งด้วย^๒

การกล่าววิพากษ์วิจารณ์เป็นปฏิบัติต่อผู้ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ไม่จำเป็นต้อง อ้างถึงสาระสำคัญของคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณา และย่อมเป็นการเพียงพอแล้วถ้า ปรากฏว่าการกล่าววิพากษ์วิจารณ์นั้นเป็นที่แน่ชัดว่า จะทำให้เกิดอคติต่อการพิจารณาความ ผิด ซึ่งอาจจะประกอบด้วยสาระที่เกี่ยวกับการกระทำในทางแพ่งที่อยู่ในระหว่างการ พิจารณา อันเกิดจากการกระทำผิดกรรมบางอย่าง หรือการร้องเรียนเกี่ยวกับกระบวนการ พิจารณาในทางอาญาก็ได้^๓

การกล่าวหมิ่นประมาทผู้ความที่ไม่เกี่ยวกับการรบกวนการบริหารงานยุติธรรม ไม่เป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล และในกรณีที่ผู้ความต้องต่อสู้คดีเพื่อเป็นการป้องกัน ตนเองให้พ้นจากความผิดนั้น แม้ว่าการกล่าวหมิ่นประมาทอาจถือได้ว่าเป็นการรบกวนการ บริหารงานยุติธรรม การลงโทษปรับในการกล่าวหมิ่นประมาท ก็จะต้องกำหนดขึ้นในขณะที่ ที่การกล่าวหมิ่นประมาทนั้นได้กระทำในระหว่างการพิจารณา^๔

^๑ R.V. Evening Standard Co; Ltd. (1954) Times, 30 th March.

^๒ R.V. Gossip (1909), Times, 18 th Febuary.

^๓ R.V. Madges, Ex parte Isaacs (1913), 30 T.L.R. 10

D.C.

^๔ Higgin V. Richards (1912), 28 T.L.R.202.

การกล่าววิพากษ์วิจารณ์กระบวนการยุติธรรมที่อยู่ในระหว่างการพิจารณา ถ้าเกิดจากคู่ความหรือทนายความ ต้องเป็นการหมิ่นประมาทที่จริงจัง มากกว่าจะเป็นการหมิ่นประมาทกันอย่างลอยๆ^๑

โดยทั่วไปแล้ว สาระสำคัญของความผิดควรจะอยู่ในขณะเมื่อมีการกล่าววิพากษ์วิจารณ์ด้วยการโฆษณาต่อสาธารณชน ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับกระบวนการที่อยู่ในระหว่างการพิจารณา ฝ่ายหนึ่งมีความเห็นว่า การกล่าววิพากษ์วิจารณ์เป็นการหมิ่นประมาทด้วยการโฆษณาต่อสาธารณชน เกี่ยวกับการพิจารณาคดีที่สิ้นสุดลงแล้วโดยคณะลูกขุนที่ไม่เห็นพ้องต้องกันนั้น จะต้องส่งคืนกลับมาเพื่อพิจารณาใหม่^๒ ส่วนความมุ่งหมายของการฟ้องร้องคดีอาญาซึ่งอยู่ในระหว่างการพิจารณา เชื่อว่าเป็นสิ่งจำเป็นมากสำหรับบุคคลที่ตกเป็นจำเลยในคดีอาญา ซึ่งจะต้องถูกคุมขังในระหว่างการพิจารณา และศาลอาจใช้อำนาจการพิจารณาคดีโดยรวบรัดได้^๓ และเป็นความเห็นโดยเฉพาะว่า มันไม่ใช่สิ่งจำเป็นสำหรับบุคคลเหตุแท้จริงที่มีมาแต่ต้น ถ้าหากว่าเป็นเรื่องที่น่าจะเป็นไปได้และใกล้จะเกิดขึ้นจริง "แท้จริงแล้ว ความชั่วร้ายแห่งบ่อเกิดของความยุติธรรมนั้น ได้เริ่มเกิดขึ้นเป็นระยะๆมาก่อนแล้ว"^๔

ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการวิพากษ์วิจารณ์กระบวนการยุติธรรมที่อยู่ในระหว่างการพิจารณา ไม่ใช่แต่เพียงเป็นการโฆษณาที่มีแนวโน้มว่า จะเป็นการรบกวนการบริหารงานยุติธรรมเท่านั้น แต่หลักสำคัญที่จะเป็นการหมิ่นประมาทด้วยการกล่าววิพากษ์วิจารณ์ต้องมีแนวโน้มว่าจะสร้างอิทธิพลขึ้นในระหว่างการพิจารณา ไม่ว่าทั้งในทางแพ่งและทางอาญาคด้วย^๕

^๑ Ibid.

^๒ R.V. Freeman's Journal, (1902) 2 I.R. 82.

^๓ R.V. Clarke, Ex parte Crippen, (1910) 103 L.T.

^๔ R.V. Daily Mirror, Ex parte Smith, (1927) 1 K.B. 845.

^๕ R.V. Dolan, (1907) 2 I.R. 260

๕. การพาดหัวข่าวหนังสือพิมพ์หรือการถ่ายภาพ (Newspaper articles, photographs)

การโฆษณาพาดหัวข่าววิพากษ์วิจารณ์ในหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาความผิดที่ถูกฟ้องร้องในทางอาญา หรือการกระทำความผิดในทางแพ่งที่กำลังอยู่ในระหว่างการพิจารณาเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล^๑ หลักเกณฑ์สำคัญดังกล่าวนี้ใช้ได้ในการสืบเสาะภาพข่าวด้วย และมีหลายคดีที่มีแนวโน้มว่า จะก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นในการพิจารณาคดีโดยทางหนังสือพิมพ์ ในเมื่อคดีเหล่านั้นอยู่ในระหว่างที่ศาลกำลังดำเนินการพิจารณาคดีต่อไป^๒ โดยเฉพาะเป็นความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการเสนอข่าวโดยอิสระ ตามวิธีการของหนังสือพิมพ์ ซึ่งเสนอข่าวเกี่ยวกับการจับกุมอาชญากร และได้โฆษณาให้รู้ถึงแนวทางการสอบสวน นอกจากนี้การโฆษณาล่วงหน้าถึงข้อความในการต่อสู้คดีของจำเลยในคดีอาญา ก็เป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล^๓

๖. การรบกวนการพิจารณาคดีที่เป็นธรรม (Interference with fair trial)

การพิจารณาคดีโดยรวบรัดควรจะนำมาใช้ต่อเมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า การโฆษณานั้นมีเนื้อหาและสาระสำคัญเป็นการรบกวนการพิจารณาคดีที่เป็นธรรม การบอกกล่าวให้ทราบหรือการห้ามปราม การจับกุมคุมขังของศาล เป็นการหมิ่นประมาทสถานเบา และการบอกกล่าวนั้นจะต้องเป็นการโฆษณาต่อสาธารณชน ทั้งต้องแสดงให้เห็นด้วยว่าเป็นการกระทำที่จงใจอย่างแนบชัด หรืออย่างน้อยที่สุดก็ทำให้เข้าใจว่า จะก่อให้เกิดอคติต่อคดีที่อยู่ในระหว่างการพิจารณา^๔

^๑ Macalister V. Associated Newspapers, Ltd., (1945) S.L.T.14

^๒ R.V. Parke, (1903) 2 K.B. 432.

^๓ R.V. News of the World (Editor, Printers and Publishers)

Ex parte Kitchen, (1932) 48 T.L.R. 234.

^๔ Ex parte Gaskell and Chambers, Ltd., (1936) 2 K.B. 595.

การจงใจบอกกล่าวที่ทำให้เกิดอคติต่อการพิจารณาคดีที่เป็นธรรม ซึ่งยังไม่แน่ชัดนักแต่น่าเชื่อว่า จะทำให้เกิดอคติต่อการพิจารณาคดีของศาล ก่อนที่ศาลจะออกหมายสั่งให้จับกุม ซึ่งจะทำให้เสียรูปคดีที่กำลังพิจารณา โดยเฉพาะการดำเนินคดีของกลุ่มความที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาที่แท้จริง หรือมีฉะนั้นก็เป็นกรล่อลวงโจทก์ให้พ้นจากการถูกกล่าวโจมตี ดังกล่าวนี้ศาลจะปฏิเสธการบอกกล่าวการวิพากษ์วิจารณ์^๑ แต่ตรงกันข้ามถ้าโจทก์ได้ทำการหมิ่นประมาทเพื่อป้องกันตนเองจากสาธารณชน เนื่องจากถูกจำเลยซึ่งทำหน้าที่เป็นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์กล่าวหาว่า โจทก์กระทำความผิด โดยโจทก์ได้กระทำไปโดยปราศจากการจงใจ หรือมีอคติในระหว่างการพิจารณา ด้วยการอ้างถึงสาระสำคัญของกรกระทำ ทวรจะถือได้ว่าไม่ต้องออกหมายสั่งให้จับกุม^๒

๗. การพูดก้าวร้าวเสียดสีคู่ความ (Reflections on parties)

การวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาคดีที่อยู่ในระหว่างการพิจารณารวมทั้งการก้าวร้าวเสียดสีคู่ความ ซึ่งศาลจะป้องกันการรบกวนเหล่านี้ด้วยการลงโทษ โดยการใช้กระบวนการพิจารณาคดีโดยรวบรัด^๓ ในความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล นอกจากนั้นการวิพากษ์วิจารณ์ข้อเท็จจริงเบื้องต้นของกระบวนการ และอย่างน้อยก็น่าเชื่อว่าจะเป็นกรรบกวนการบริหารงานยุติธรรม รวมทั้งการพิจารณาคดี หรือการกล่าวบิดเบือนในประเด็นต่างๆ ากๆ กับผู้ถือหุ้นในบริษัท ด้วยเจตนาจะทำให้เกิดการเข้าใจผิด เพื่อศาลจะได้ยกฎีกา^๔ ก็เป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล

^๑R.V. Daily Mail (Editor), Ex parte Factor (1928), 44 T.L.R. 303.

^๒Potter V. Clawson (1912), 47 L.Jo. 735.

^๓R.V. Daily Express (Editor), Ex parte Director of Public Prosecution (1924), 40 T.L.R. 833.

^๔Re Parsonage (Septimus) & Co., (1901) 2 Ch. 424.

๘. การพิมพ์ออกจำหน่าย การโต้แย้งคดี การรายงานคดี และอื่นๆ

(Publication of pleadings, reports, etc.)

การโต้แย้งคดี การลอกเลียน พยานหลักฐานออกพิมพ์จำหน่ายในขณะที่กระบวนการพิจารณากำลังอยู่ในระหว่างการพิจารณาคดี^๑ อาจจะเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล แต่ศาลจะไม่ได้ถือว่าเป็นการรบกวนการพิจารณา ถ้าหากการพิมพ์ออกจำหน่ายนั้น นำเชื่อว่าเป็นการรบกวนการพิจารณาคดีที่ไม่เป็นธรรมอย่างแท้จริง^๒ การพิมพ์รายงานกระบวนการพิจารณาซึ่งต้องกระทำเป็นการพิจารณาลับ (in camera) หรือกระทำในห้องพิจารณาคดีออกจำหน่าย หรือการวิพากษ์วิจารณ์ ไม่เป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล เว้นแต่มีเหตุผลการอื่นที่เชื่อได้ว่า กระบวนการพิจารณาคดีซึ่งต้องกระทำเป็นการพิจารณาลับนั้น สำคัญสำคัญของคดีถ้าเปิดเผยต่อสาธารณชนแล้ว จะได้รับความเสียหาย^๓

การเผยแพร่กระบวนการพิจารณาของพนักงานสอบสวน หรือการพิจารณาคดีของศาล หรือข้อพิพาทต่างๆ ซึ่งมีการให้รางวัลสำหรับพยานหลักฐานที่ได้โฆษณาด้วยความสุจริตใจ (bona fide) และได้กระทำไปในการพิจารณา หรือการเชื่อเชิญให้เข้าชื่อกัน เรียกค่าใช้จ่ายในการอุทธรณ์เรื่องราวที่มีผลกระทบกระเทือน อันจะเป็นผลร้ายต่อสมาชิกในการค้าโดยทั่วไปไม่เป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล^๔ และอีกประการหนึ่งการโฆษณาพยานหลักฐานที่ไม่เปิดเผย อันเป็นการสับประมาทถึงความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง จะต้องถูกลงโทษเสมือนเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลด้วย^๕

^๑R.V. Madge, Ex parte Isaacs (1913), 30 T.L.R.10.

^๒Ex parte Gaskell and Chambers, Ltd. (1936) 2.K.B.595.

^๓Scott V. Scott, (1913) A.C.417, H.L.

^๔Elating Co., V. Farguharson (1881), 17 Ch. D.49, C.A.

^๕Bulter V. Bulter, (1888), 13 P.D.73.

ค. การขัดขวางพนักงานศาล เกี่ยวกับศาลหรือกระบวนการพิจารณาคดี

(Obstructing person officially connected with the court or proceeding)

๑. การขัดขวางพนักงานศาล (Obstructing officers of the court.)

การลงโทษความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลโดยการขัดขวางพนักงานศาล มิได้มีวัตถุประสงค์เพื่อการแก้แค้น เพื่อเกียรติยศศักดิ์ศรีของศาล หรือของพนักงานศาล แต่เป็นการบ่อนกั้นการรบกวนการบริหารงานยุติธรรมที่เกิดขึ้นสมควร^๑

การก่อความไม่สงบเรียบร้อยในกระบวนการพิจารณาคดีต่อหน้าพนักงานศาล โดยผู้ก่อความไม่สงบเรียบร้อยได้พยายามกระทำการข่มขู่ หรือชักชวนด้วยประการอื่นใดให้พนักงานศาลละทิ้งไปเสียจากหน้าที่ เป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล^๒

๒. พนักงานส่งหมายศาล (Process servers)

การขัดขวางการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของพนักงานส่งหมายศาล กล่าวโดยทั่วไป เป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล แต่ถ้าหากเป็นกรณีเกี่ยวกับการขัดขวางพนักงานศาลซึ่งเป็นเรื่องเล็กน้อยๆ อันไม่อาจถือได้ว่า เป็นการขัดขวางพนักงานศาลอย่างแท้จริงแล้ว ไม่ต้องนำเรื่องเล็กน้อยๆดังกล่าวนั้นมาพิจารณา เช่น ผู้บัญชาการเรือนจำไม่มีเหตุผลอันสมควร ปฏิเสธพนักงานส่วนหมายที่จะขึ้นไปส่งหมายให้แก่นักโทษ^๓

๓. ทนายความ (Solicitors)

ศาลจะให้ความคุ้มครองป้องกันต่อพนักงานศาลในขณะปฏิบัติงานตามหน้าที่ เช่น ทนายความคนหนึ่งทำร้ายหรือขู่เข็ญทนายความอีกฝ่ายหนึ่งที่นอกห้องของศาล ขณะที่ผ่านไปจากห้องพิจารณาคดีของผู้พิพากษา จะถูกลงโทษโดยการคุมขัง^๔ แต่ในกรณีที่ทนายความ

^๑ Johnson V. Grant, (1923) S.C. 789.

^๒ Re Ludlow Charities, Lechmere Charlton's Case (1637)
2 My & Cr. 316.

^๓ Dansan V. Le Capelain and Steel, (1852) 7 Exch. 667.

^๔ Re Johnson, (1887.) 20 Q.B.D. 68 G.A.

คนหนึ่งกล่าวโจมตีนายความอีกคนหนึ่งในขณะที่ตนภายหลังนี้กระทำการตรวจสอบเอกสาร ในบางครั้งก็ไม่ใช่เป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล^๑

๔. เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้ชำระบัญชี เจ้าพนักงานยึดทรัพย์

(Receivers, Liquidators, Sequestrators)

เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ซึ่งศาลแต่งตั้งขึ้นเป็นพนักงานของศาล การรบกวนหรือขัดขวางการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นการละเมิดอำนาจศาลข้อเท็จจริงที่ว่าคำสั่งแต่งตั้งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นคำสั่งที่ไม่ถูกต้องนั้น ไม่ถือว่าเป็นเหตุผลอันสมควรสำหรับการรบกวนหรือขัดขวางเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ แต่ความถูกต้องตามกฎหมายของคำสั่งแต่งตั้งนี้ ก็สามารถกระทำได้โดยการคัดค้านด้วยการร้องขอต่อศาลได้^๒

การที่ศาลแต่งตั้งผู้ชำระบัญชีในกรณีของบริษัทเลิกกิจการ ก็เป็น شأنองเดียวกับการแต่งตั้งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ และจะเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลด้วยการรบกวนหรือขัดขวางก็ต่อเมื่อการเข้าไปครอบครองทรัพย์สินของผู้ชำระบัญชีได้กระทำโดยไม่ได้รับอนุญาตจากศาล และยังเป็นการละเมิดอำนาจศาล เพราะรบกวนการครอบครองทรัพย์สินที่ได้ยึดไว้อีกด้วย^๓

๕. เอกสิทธิ (Privilege)

แต่เดิมเอกสิทธิในการพ้นจากถูกจับกุมเป็นที่พอใจของพนักงานศาล เพราะเป็นการใช้สิทธิตามกฎหมาย ต่อมาปรากฏว่าเอกสิทธิดังกล่าวไม่สามารถนำมาอ้างในคดีหมิ่นประมาททางอาญา หรือหมิ่นประมาทในกระบวนการพิจารณาความโดยการผิดหลง และในคดีหมิ่นประมาทในคดีเช่นนี้เท่านั้นที่จะถูกลงโทษจำคุก

^๑ Re Clements and Costa Ricer Republic V. Erlanger, (1887) 46 L.J. ch. 375 . C.A.

^๒ Russell V. East Anglian Rail Co., (1850) 3 Mac & G 1๐4

^๓ Angel V. Smith, (1804) 9 Ves. 335.

๖. พยาน (Witness)

การที่พยานหลีกเลี่ยงหรือขัดขืนหมายศาลที่เรียกตัวไปให้การ^๑ การข่มขู่พยาน หรือการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีท่าทีว่าจะออกคำสั่งแก่พยานคนใดคนหนึ่ง^๒ การหน่วงเหนี่ยว พยานคนใดคนหนึ่งซึ่งจะต้องมาเบิกความเป็นพยานในศาล^๓ การพยายามสร้างอิทธิพลแก่ พยานคนใดคนหนึ่งต่อคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง^๔ การพูดจาก้าวร้าวเสียดสีพยานที่มาเบิกความ เป็นพยานในบริเวณศาล หลังจากการพิจารณาคดีสิ้นสุดแล้ว^๕ การข่มขู่ผู้รับใช้ออกไปเพราะ ผู้รับใช้คนนั้นจะมาเบิกความเป็นพยานให้แก่คู่ความฝ่ายตรงข้าม^๖ การพยายามให้สินบนแก่ พยาน เพื่อเป็นการชักจูงให้ปิดบังอำพรางพยานหลักฐาน^๗ ศาลจะไม่อนุญาตให้จับคู่ความ ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งในการกระทำทางแพ่ง สำหรับการหน่วงเหนี่ยวบุคคลใดบุคคลหนึ่งไว้ให้ พ้นจากการมาเบิกความเป็นพยานแก่คู่ความฝ่ายตรงข้าม^๘ การกระทำดังกล่าวมาแล้วนี้ ถือว่าเป็นการหมิ่นประมาทศาล และเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล

๗. ลูกขุน (Juries)

การปลอมแปลงตัวเป็นลูกขุน เป็นการรบกวนการบริหารงานยุติธรรม เป็นความ ผิดฐานละเมิดอำนาจศาล^๙ ศาลจะลงโทษการแสดงอาการหมิ่นประมาทหรือดูหมิ่นลูกขุนใน

^๑ Lewis V. James, (1887) 3 T.L.R. 527.

^๒ R.V. Castro Onslow's and Whalley's Case, (1873) L.R. 9 Q.B. 219.

^๓ Wagnay V. Burt, (1843) 5 Q.B. 381 Ex.ch.

^๔ Welby V. Still, (1892) 66 L.T. 523.

^๕ Pardin V. Roberts, (1910) 74 J.P. Jo. 88.

^๖ Rawden V. Universities Co-operative Association, (1881) 71 L.T. Jo. 373

^๗ Re & Looley, Rucker's Case, (1898) 79 L.T. 306.

^๘ Schlesinger V. Flersheim, (1845), 2 Dow & L. 737.

^๙ R.V. Wake field, (1918), 1 K.B. 216 C.C.A.

ขณะที่กำลังปฏิบัติหน้าที่^๑ และการที่บรรดาพี่น้องของจำเลยที่ถูกลงโทษได้กล่าวทำหายหัวหน้าคณะลูกขุน หลังการพิจารณาคดีผ่านพ้นไปแล้วก็มีความผิดด้วย นอกจากนั้นการขัดขวางหรือการพยายามให้ลื่นบนหรือสร้างอิทธิพลต่อลูกขุน ก็เป็นการละเมิดอำนาจศาลที่จะถูกลงโทษ หรือถูกฟ้องร้อง

ง. การขัดขวางคู่ความและการใช้วิธีการของศาลในทางที่ไม่ชอบ (

(Obstructing the parties abusing the process of the court.)

๑. การขัดขวางคู่ความในกระบวนการพิจารณา (Obstructing parties to proceedings)

การกระทำกัวยการพูดหรือการเขียนกลางต่อคู่ความซึ่งมีแนวโน้มว่าจะเป็น การขัดขวางการบริหารงานยุติธรรมของศาล เป็นองค์ประกอบของการหมิ่นประมาทศาล และการขัดขวางคู่ความในกรณีดังต่อไปนี้เป็นการหมิ่นประมาทศาล ซึ่งมีความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล

- ก) สามีบังคับคู่เชษฐภรรยา ให้ตอบคำถามที่ไม่ตรงต่อความจริง^๒
- ข) ช่มชู้คู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ถ้าคู่ความฝ่ายนั้นจะดำเนินคดีต่อไป^๓
- ค) พยายามให้ลื่นบนเพื่อชี้แนะให้คู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ปิดบังอำพรางพยานหลักฐานซึ่งเป็นหน้าที่ของคู่ความฝ่ายนั้นจะต้องมาเบิกความเป็นพยาน^๔
- ง) นำข้อคิดซึ่งอยู่ในความครอบครองของคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งซึ่งได้รับการครอบครองตามหมายศาล^๕

^๑ Ex parte Potter, (1864) 5 B. & S. 299.

^๒ Ex parte Halsam, (1740) 2 A. & R. 50.

^๓ Contrast Webster V. Bakewell Rural District Council, (1916)

1 ch. 300.

^๔ Re Hooley Rucker's Case, (1898) 79 L.T. 306.

^๕ Re Higg's Mortgage, Goddard V. Higg, (1894) W.N. 73.

จ. การขัดขวางผู้เยาว์มิให้เชื่อฟังคำสั่งศาล^๑

ฉ. การมีพฤติการณ์ที่แน่ชัดถึงการอำนวยประโยชน์ ให้แก่ผู้ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งในขณะที่ผู้ความฝ่ายนั้นกำลังถูกพิจารณาตัดสินศาล^๒

๒. ผู้เยาว์ (Infant)

การเข้าไปแทรกแซงที่ทำให้เกิดอคติต่อผู้เยาว์ซึ่งอยู่ในความปกครองของศาล หรือซึ่งอยู่ในความควบคุมดูแลของผู้ปกครองตามคำสั่งศาล หรือในกระบวนการพิจารณาคดีหย่าร้าง^๓ เป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล

๓. บุคคลวิกลจริต (Person of unsound mind)

การสมรสกับบุคคลวิกลจริตซึ่งถูกพบเห็นจากการสอบสวน^๔ หรือการไม่ติดตามอำนวยประโยชน์ให้แก่บุคคลวิกลจริตตามคำสั่งศาล^๕ เป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล

๔. การใช้วิธีการของศาลในทางที่ไม่ชอบ (Abuse of process)

การปลอมลายมือชื่อลงในหมายศาล และการหลอกลวงด้วยวิธีอื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน อันเป็นการหลอกลวงศาล เป็นการกระทำความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล^๖

โดยทั่วไปการใช้วิธีการของศาลในทางที่ไม่ชอบ เป็นข้อกำหนดที่ใช้ร้องขอเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาซึ่งต้องการความสุจริตใจ และไม่ต้องการจริงจังอะไรมากนัก การรบกวน หรือการกดขี่ การแก้ไขคดีตามปกติจะเป็นการขอร้องให้หยุดกระทำการตั้ง

^๑ Thomas V. Gwynne, Thomas V. Thomas, (1855) 8 Beav. 312.

^๒ R.V. Jones, Ex parte Mc Wittie (1931) 1 K.B. 664.

^๓ Symonds V. Symonds and Harrison, (1872) L. R. 2 P & D 447.

^๔ Ash 's Case, (1702) Rec. ch. 203.

^๕ Wenman's (Lord) Case, (1721) 1 P. Wins.701.

^๖ Finnerty V. Smith, (1835) 1 Bing. N.C. 649.

กล่าว หรือระงับกระบวนการพิจารณาคดี^๑ หรือขัดขวางกระบวนการพิจารณาคดีที่กำลังดำเนิน
 อยู่ให้ระงับ^๒ นอกเหนือจากนี้ศาลมีอำนาจลงโทษการใช้วิธีการของศาลในทางที่ไม่ชอบ
 โดยส่งไปคุมขัง หรือจับกุมฐานละเมิดอำนาจศาลได้ และการกระทำดังต่อไปนี้ ถือว่า
 เป็นการใช้วิธีการของศาลในทางที่ไม่ชอบ เป็นการกระทำความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล

ก) การขอลงหมายศาลโดยไม่มีสิทธิขอได้ อันเป็นการแสดงการรบกวน
 หรือส่งหมายโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อข่มขู่ หรือก่อให้เกิดความอับอาย หรือออกอุบายเพื่อ
 หลีกเลี่ยงอำนาจของศาลชั้นต้น หรือการพยายามเปลี่ยนแปลงแก้ไขประเด็นแห่งคดีโดยไม่
 ได้รับความยินยอมจากศาล^๓

ข) ให้คำสาบานเท็จในการขอประกันตัว^๔

ค) ผู้เยาว์ให้การเท็จเพื่อถ่วงเวลาการพิจารณาคดี^๕

ง) โจทก์ในคดีแพ่งแจ้งรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับสถานที่อยู่และอาชีพ
 อันเป็นความเท็จ^๖

จ) นำเรื่องที่ไม่เป็นความจริงขึ้นมาอ้าง^๗

ฉ) การหลอกลวงอันเป็นเท็จว่า ได้รับความอนุญาตให้ตรวจค้นซึ่งเป็น
 ผลให้ถูกจับกุมในการกระทำทางแพ่ง^๘

^๑ Metropolitan Bank V. Pooley, (1885) 10 App. Cos. 210 H.L.

^๒ Supreme Court of Judicature (Consolidation) Act, 1925
 (15 & 16 Geo. 5C. 495) S. 51.

^๓ 2 Hawk P.C. (8 th. edn.) C.22. SS 39-42, 44.

^๔ Royson's Case, (1628) Cro. Cor. 146.

^๕ Lord V. Thornton, (1614) 2 Bulst. 67.

^๖ Smith V. Band, (1855) 13 M & W 594.

^๗ Re Elsam, (1824) 3 L.J.O.S. K.B. 75.

^๘ Anon, (1758) 2 Keny 372.

- ข) โจทก์และจำเลยสมคบกันฉ้อฉล เพื่อทำลายสิทธิของคู่ความฝ่ายที่สาม^๑
 ช) การสลักหลังหมายศาลปลอม^๒
 ฉ) การจ่ายเงินเพื่อให้ตัดสินใจ ก่อนคำร้องสำหรับการกระทำผิดหมิ่น

ประมาทศาล^๓

- ญ) บุคคลที่ไม่มีคุณสมบัติเพียงพอที่จะทำงานเป็นทนายความ^๔
 ฎ) ทนายความจงใจหลอกลวงศาล ในการดำเนินคดีโดยการจัดให้คู่ความทำคำให้การเป็นลายลักษณ์อักษรทั้งที่รู้ว่าไม่เป็นความจริง และอ่านคำให้การนั้นให้ศาลฟัง^๕
 ฏ) แกล้งการฉ้อเป็นความเท็จ เมื่อศาลได้ถามเพื่อเป็นแนวทางในการใช้ดุลพินิจของศาลในคดีหย่า^๖

ศาลจะใช้อำนาจตามแนวทางที่บัญญัติไว้โดยกฎหมาย ซึ่งเป็นอำนาจที่อยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ของศาล หรือเป็นอำนาจตามธรรมดาที่เมื่ออยู่อย่างไม่จริงจังก็นัก ถ้าหากการรบกวนกระบวนการพิจารณานั้นพอที่จะสามารถเสียหายแก่ไขได้และจะไม่ต้องถูกสั่งให้ควบคุม อีกประการหนึ่งถือว่าความผิดต่อความยุติธรรมที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายไปถึงการสร้างอิทธิพลขึ้นเหนือคู่ความ ซึ่งเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล และจะต้องถูกลงโทษตามความผิด^๗.

^๑ M. Gregor V. Barrett, (1848) 6 C.B. 262.

^๒ R.V. Weisz, Ex parte Hector Macdonald, Ltd. (1951) 2 K.B. 611 (1951) 2 All. E.R. 408.

^๓ R.V. Newton, (1903) 67 J.P. 453.

^๔ Davies W. Davies Re Watts, (1913) 29 T.L.R. 513.

^๕ Linwood V. Andrews and Moors, (1888) 58 L.T. 612.

^๖ Apted V. Apted and Bliss, (1930) P. 216.

^๗ R.V. Newton, (1903) 67 J.P. 453.

แนวความคิดในบางเรื่อง อาจจะรวมถึงกรณีบุคคลซึ่งไม่ได้รับความไว้วางใจ ได้แก่ เจ้าหนี้ในคดีล้มละลาย หรือเจ้าหนี้คนอื่นๆ หรือผู้ชำระบัญชีของบริษัท เป็นความผิดตามที่ได้ประกาศโดยพระราชบัญญัติ และถือว่าเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล จะต้องถูกลงโทษตามความผิด^๑

จ. พนักงานเจ้าหน้าที่ละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับศาลหรือกระบวนการพิจารณาคดี (Breach of Duty by Person officially connect with the Court or Proceeding)

๑. การหมิ่นประมาทโดยทนายความ (Contempt by solicitors)

ทนายความเป็นเจ้าพนักงานของศาล และมีอำนาจเฉพาะอยู่ภายใต้ข้อบังคับ มีความรับผิดชอบถูกลงโทษสำหรับการหมิ่นประมาทศาลบางประเภท เช่น ทนายความซึ่งได้รับการว่าจ้างให้ให้ความ เขียนจดหมายส่งไปถึงหนังสือพิมพ์ให้พิจารณาถึงข้อดีของกระบวนการพิจารณาคดีที่อยู่ในระหว่างการพิจารณา^๒

ทนายความไม่อาจใช้สิทธิขอยกเว้นการลงโทษจำคุกในเรื่องที่จงใจไม่ชำระหนี้สิน ซึ่งโดยพฤติการณ์เกิดจากทนายความประพฤติดัดในการประกอบวิชาชีพ^๓ ทนายความอาจจะกระทำผิดเนื่องจากการละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่ของทนายความผู้ซึ่งฟ้องคดีอาญา หรือกระทำการต่อสู้คดีแทนในนามของลูกความ และการที่ทนายความคนใดคนหนึ่งยอมให้ทนายความอีกคนหนึ่งใช้ชื่อของตนด้วยมีวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใด จะต้องถูกลงโทษในความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล^๔

^๑ Bankruptcy Act, (1914)(4 & 5 Geo. 5.c.59),s. 14 (4).

Companie Act, (1948)(11 & 12 Geo.6 c.38), s.235 L.7.

^๒ Daw V. Elay, (1868) L.R. 7 E Eq.49.

^๓ Re Weatherley, (1918) 88 L.J.K.B 482 C.A.

^๔ Solicitor Act, (1932) (22 & 23 Geo. 5 c.37), s.53.

บุคคลใดกำลังกระทำการในฐานะนายความ ในขณะที่เริ่มดำเนินกระบวนการพิจารณา โดยที่บุคคลนั้นไม่มีคุณสมบัติในการปฏิบัติหน้าที่ เป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล^๑ และถึงแม้ว่าการกระทำนั้นจะกระทำในฐานะที่เป็นเจ้านักงานนายความที่มีคุณสมบัติถูกต้อง นายความนั้นก็ยังคงมีความผิดเช่นกัน ทั้งที่กระทำในนามของตนเองหรือในนามของผู้อื่น^๒

๒. การพิทักษ์ทรัพย์และการยึดทรัพย์ (Receivers and Sequestrators)

การไม่ปฏิบัติหน้าที่ในการพิทักษ์ทรัพย์อาจมีความผิด และถูกจับกุม^๓ การพิทักษ์ทรัพย์เป็นการกระทำของบุคคลใดบุคคลหนึ่งซึ่งได้รับมอบหมาย และเป็นความรับผิดชอบต้องถูกลงโทษจำคุก ถ้าบุคคลที่เก็บรักษาทรัพย์นั้นเพิกเฉยไม่ยอมชำระเงิน^๔

ส่วนการยึดทรัพย์ก็อาจจะเป็นการกระทำความผิดได้ ถ้าผู้ยึดทรัพย์ใช้อำนาจไปในทางที่ไม่ชอบ^๕

๓. ผู้ให้คำแนะนำ (Counsel)

ผู้ให้คำแนะนำแม้ว่าจะมิใช่เป็นเจ้านักงานของศาลตามกฎหมาย ที่มีเอกสิทธิ์พิเศษในการปฏิบัติตามกฎหมาย ผู้ให้คำแนะนำก็อาจถูกลงโทษโดยการพิจารณาโดยรวบรัดได้ สำหรับการกระทำโดยเจตนาบางอย่างในกรณีดังต่อไปนี้

ก) แนะนำพยานให้พูดเพื่อเจ้อียศยาว หรือพูดเป็นเล่น หรือพูดโต้แย้งคัดค้านทำให้เกิดความอับอายขายหน้า^๖

^๑ Davies v. Davies, Re Watt, (1913) 29 T.L.R. 513.

^๒ Re Simmon, (1885) 15 Q.B.D. 348.

^๓ Re Bell's Estate, Foster v. Bell, (1870) L.R. 9 Eq.172;

^๔ Debtors Act, 1869 (32 & 33 Vict.c. 62), s.4, para. 3;

Re Gent, Gent-Davis v. Harris (1888), 40 Ch.D. 190.

^๕ Pelham (Lord) v. Harley (Lord) (1713), 3 Swan. 291, n.

^๖ Richardson v. Sutton (1728), Cooke, Pr. Cas. 51.

ข) การโต้แย้งต่อหน้าศาลทำให้อัยชายหน้าต่อพระมหากษัตริย์หรือ
รัฐบาล^๑

ค) การเปิดโปงกล่าวหาว่าผู้พิพากษาข่มขู่^๒

ง) การใช้อุบายหลอกลวงเพื่อการสมรส โดยไม่ได้รับมอบอำนาจจาก
ศาลผู้ปกครอง^๓

จ) การดูหมิ่นลูกขุน^๔

ฉ) การจงใจหลอกลวงศาล^๕

๔. บุคคลที่ทำหน้าที่ในคณะลูกขุน (Jurors)

บุคคลที่ทำหน้าที่ในคณะลูกขุน มีความรับผิดชอบถูกปรับโดยชาวรัตสำหรับการไม่
เอาใจใส่เมื่อได้รับหมายเรียก การไม่ยอมบอกชื่อหรือไม่ยอมปรากฏตัวเมื่อถูกเรียกตัว
หรือการกลับออกไปก่อนโดยไม่ได้รับอนุญาตหลังจากที่ปรากฏตัวแล้ว นอกจากนั้นจะต้องมี
ความผิดถูกจับกุมฐานละเมิดอำนาจศาล เมื่อลูกขุนปฏิเสธที่จะให้สัตย์สาบาน หรือปฏิเสธ
ที่จะให้คำวินิจฉัยบางอย่างเพื่อการบังคับคดีในศาล^๖

ลูกขุนบางคนจงใจ หรือยินยอมรับเอาสินบน อาจถูกกล่าวหาฟ้องร้องและถูกลง
โทษทัณฑ์ปรับหรือจำคุก^๗ นอกจากนั้นจะเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล ถ้าลูกขุนคน
ใดคนหนึ่งโต้เถียงคดีกับสมาชิกของชุมชนใดในระหว่างการพิจารณา ก่อนที่จะมีคำวินิจฉัย

^๑Fuller's Case, (1607) 12 Co. Rep. 41.

^๒Redding's Case, (1680) T. Raym 376 n.

^๓Anon, (1741) 2 A.T.R. 173.

^๔Ex parte Pater, (1864) 5 B & S 299

^๕Linwood V. Andrews and Moors, (1888) , 58 L.T. 612.

^๖R.V. Rhoder, (1894) Times 12 th. February.

^๗Juries Act, (1825) (6 Geo. 4 c. 50), s.61.

ของคณะลูกขุน หรือการพยายามสร้างอิทธิพลที่ไม่เหมาะสมต่อลูกขุนคนใดคนหนึ่ง^๑

๕. เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ (Gaolers)

เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์คนใดคนหนึ่งที่ไม่ยอมรับนักโทษที่กระทำความผิดในคดีล้มละลายซึ่งกำลังพิจารณาอยู่ในศาลสูง และจะเป็นความผิดทุกครั้งที่ถูกใส่^๒

๖. ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น (Judges of Inferior Court)

ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นต้องถูกลงโทษโดยการถูกควบคุมสำหรับการกระทำที่ไม่ยุติธรรม กดขี่ หรือไม่ถูกต้องตามระเบียบในการปฏิบัติหน้าที่ หรือการไม่ยอมรับฟังประเด็นตามหมายของศาลสูง ซึ่งกำหนดให้ปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติในสาระสำคัญต่อหน้าศาลสูง กฎหมายจะกำหนดขอบเขตและให้อำนาจ Lord Chancellor โยกย้ายผู้พิพากษาศาลชั้นต้นที่ไม่มีความสามารถและประพฤติตนไม่สมควรได้^๓

๗. การละเมิดอำนาจศาลล่าง (Contempt of Inferior Courts)

ศาล The Queen's Bench Division โดยทั่วไปแล้วจะเป็นผู้ดูแลความผิดทางอาญาทั้งหมด และคอยควบคุมกระบวนการพิจารณาของศาลชั้นต้น ซึ่งไม่เพียงแต่ป้องกันศาลจากการใช้อำนาจหรือการกระทำอื่นใดที่ขัดต่อกฎหมายเท่านั้นแต่ยังป้องกันการรบกวนจากบุคคลเกี่ยวกับความยุติธรรมในศาลอีกด้วย^๔

ศาล The Queen's Bench Division จะลงโทษความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลที่ได้กระทำโดยเจตนาขัดขึ้นหมายเรียกพยานของ Crown Office ซึ่ง

^๑ Re M.M. and H.M., (1933) 1 I.R.299 C.A.

^๒ Bankruptcy Act, 1914 (4 & 5 Geo 5 C.59) S. 124

^๓ Small Debts Act, 1845 (8 & 9 Vict. C. 127), s. 10;
County Courts Act, 1934 (24 & 25 Geo 5 C. 53), s. 7(1).

^๔ R.V. Edwards, Ex parte Welsh Church Temporalities Commissioners, (1933), 49 T.L.R. 383 D.C.

เรียกมาให้การเป็นพยานในศาล Quarter Session แต่ไม่ไปประเด็นที่ชักขึ้นหมาย
เรียกพยานโดยศาล Quarter Session

ศาลจะลงโทษความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล ในการกระทำที่ถือว่าเป็นการ
รบกวนความยุติธรรม ซึ่งเกี่ยวกับการสอบสวนความผิดทางอาญาต่อหน้าศาล Magis-
trate และถึงแม้จะยังไม่แน่ใจว่า เป็นจำเลยในคดีอาญา ถ้ามีการกระทำความผิดก็
จะถูกส่งไปพิจารณาที่ศาล Assizes หรือศาล Quarter Session^๒

การดูหมิ่นด้วยคำพูดไม่เป็นการฟ้องเท็จ ในเมื่อศาล Magistrate ไม่ได้
กำลังนั่งพิจารณาคดี นอกจากมีแนวโน้มว่าคำพูดนั้นจะขัดต่อความสงบเรียบร้อย^๓

การละเมิดอำนาจศาลทหาร และศาล Consistory ต้องถูกลงโทษโดยศาล
The Queen's Bench Division ด้วย

๔. ความผิดที่ฟ้องร้องเกี่ยวกับการชักขึ้นระเบียบความยุติธรรม (Indictment
for disobedience to justices' order)

การร้องเรียนกฎเกณฑ์ดังต่อไปนี้ เป็นความผิดที่ฟ้องร้องในเรื่องกระบวนการ
พิจารณาคดีเป็นการชักขึ้นต่อระเบียบซึ่งตั้งขึ้นโดยความยุติธรรม บุคคลใดบุคคลหนึ่งไม่
อาจอ้างได้ว่า เป็นความผิดเนื่องจากการชักขึ้นระเบียบของความยุติธรรม ถ้าระเบียบ
ที่ตั้งขึ้นนั้นเป็นเรื่องที่อยู่ภายในขอบเขตอำนาจ^๔ เพราะเป็นการกระทำตามระเบียบแล้ว
ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องความยุติธรรมก็จะเป็นข้อดีที่ไม่ต้องนำมาพิจารณา^๕ ส่วนจำเลยในคดี

^๑R.V. Judge, Ex parte Isle of Ely Justice, (1931) 2 K.B.492

^๒R.V. Davies, (1906) 1 K.B. 22

^๓R.V. Weltie, (1809) 2 Camp.142; R.V. Revel, 1721.

1 Stra 420;

^๔R.V. Hallis, 1819. 2 Stark 536; R.V. Soper, (1825) 3
B.& C. 857

^๕R.V. Gilkes, (1827) 3. C & P 52.

แห่งอาจให้การแก้ตัวในทำนองว่า จำเลยกระทำทุกสิ่งทุกอย่างภายในขอบเขตอำนาจอันเป็นการปฏิบัติตามระเบียบแล้ว^๑

๑. การหมิ่นประมาทในกระบวนการพิจารณา (Contemp in Proceedure)

๑. การขัดขืนวิธีการออกหมายโดยไม่ได้เจตนา (Unintentional disobedience to process)

การหมิ่นประมาทในกระบวนการพิจารณา ไม่รวมถึงการมีพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องสมควร นั่นคือการขัดขืนผู้พิพากษา คำสั่ง หรือวิธีการออกหมายโดยไม่ได้มีเจตนา ซึ่งถือไม่ได้ว่าเป็นข้อยกเว้นโดยเฉพาะในพระราชบัญญัติว่าด้วยหนี้ (the debtors Act 1869) แต่ถือว่าเป็นการดูหมิ่นแต่เพียงทางทฤษฎีเท่านั้น และไม่ถูกลงโทษจำคุก แต่จำเลยอาจจะถูกร้องขอให้ชดใช้ค่าเสียหาย

๒. การก่อให้เกิดการจัดการที่ไม่ถูกต้องสมควร (Where misconduct involved)

พฤติกรรมที่ก่อให้เกิดการจัดการที่ไม่ถูกต้องสมควร เกี่ยวกับการหมิ่นประมาทศาลในกระบวนการพิจารณาเกิดขึ้นได้ ๒ ลักษณะ นัยหนึ่งเกิดขึ้นระหว่างการใช้สิทธิในกระบวนการพิจารณาของคู่ความ กับการยินยอมรับผิดชอบจากการปฏิบัติตามคำสั่งในทางแพ่ง แต่นัยหนึ่งระหว่างการขาดนัดของคู่ความกับรัฐในการใช้สิทธิตามอำนาจในทางอาญาหรือทางวินัย ซึ่งเป็นที่สนใจของสาธารณชนโดยศาล ประเภทของการจัดการที่ไม่ถูกต้องสมควรกอร์ปด้วยการขัดขืนคำสั่งให้คดีไปเงินอันเป็นข้อยกเว้นจากบทบัญญัติทั่วไปของพระราชบัญญัติว่าด้วยหนี้ ค.ศ. ๑๘๖๙ การยกเลิกโทษจำคุกสำหรับการเป็นหนี้ หรือการจงใจให้ขัดขืนคำสั่งหรือวิธีการออกหมาย หรือการจัดการงานอันเป็นการผิดสัญญาต่อศาล

๓. การกระทำของคนแปลกหน้า (Strangers to action)

การกระทำของคนแปลกหน้าซึ่งเป็นการช่วยเหลือและสนับสนุนให้ฝ่าฝืนคำสั่ง

^๑ R.V. Gash, (1861) 1 Stark 441.

อันก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการบริหารงานยุติธรรม การหมิ่นประมาทดังกล่าวนี้ จะต้องถูกลงโทษโดยถูกควบคุมตัว การลงโทษเป็นการชั่วคราว ไม่ใช่เป็นการละเมิดคำสั่งโดยเฉพาะ แต่เป็นการช่วยเหลือและสนับสนุนผู้อื่นซึ่งกำลังนั่งอยู่ในศาลไม่ให้เกรงกลัวศาลเป็นการละเมิดอำนาจศาล ซึ่งผลจากการละเมิดอำนาจศาลนี้ ผู้จะเมิดจะต้องรับผิดชอบเสียหาย

๕. การละเว้น (Waiver)

การหมิ่นประมาทในกระบวนการวิธีพิจารณาคดีความด้วยการละเว้นสามารถกระทำได้ โดยการขัดขวางของคู่ความ^๑ และการยอมรับแต่เพียงบางส่วนของคำสั่งโดยรวบรัดให้ชำระเงิน แต่ไม่ใช่เป็นการละเว้นที่จะทำให้ผลของการอายัดเงินสิ้นสุดลง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเด็นตามหมายที่มีอยู่ก่อนแล้วด้วย^๒

๖. การขัดขืนคำสั่งให้ชำระเงิน (Disobedience for the Payment of Money)

๑. คำสั่งให้ชำระเงิน (Order for payment of money)

ผู้พิพากษาหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งได้มีคำสั่งในทันทีให้ชำระเงินแก่บุคคลอีกคนหนึ่งหรือในศาล โดยการบังคับให้ชำระเงินภายในเวลากำหนดอันเป็นวัตถุประสงค์ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยหนี้ ค.ศ. ๑๘๖๘ ด้วยการออกหมายศาล ขอยึดทรัพย์ภายใต้อำนาจของศาลในทางอาญา ซึ่งได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติและหลักเกณฑ์ของศาลสูง (Supreme Court)

เมื่อผู้พิพากษาผู้ซึ่งเป็นโจทก์ในคดีหนึ่ง ได้เรียกให้จำเลยชดใช้เงินคืนแล้ว ก็ไม่สามารถจะบังคับด้วยวิธีการยึดทรัพย์ได้อีก^๓ ถึงแม้จะเป็นที่ยอมรับกันว่า การเป็นหนี้จะ

^๑Roberts V. Albert Bridge Co., (1873) L.R. 8 Ch. App 753

^๒Re Fereday, 1895 2 Ch.437;

^๓Re Oddy Major V. Harness, (1906) 1 Ch. 93 C.A.;

ต้องถูกจำคุกสำหรับหนี้สินที่ยังค้างหมดสิ้นไปก็ตาม

การไม่ยินยอมตามคำสั่งของศาลที่พิจารณาคดีหย่า (Divorce Court) ที่สั่งให้จ่ายเงินเป็นค่าอุปการะเลี้ยงดูแก่ภรรยาที่หย่าร้างจากสามี ยังคงถือว่าเป็นการละเมิดอำนาจศาล ถึงแม้ว่าคำสั่งนี้จะไม่อาจใช้บังคับด้วยการยึดทรัพย์ได้อีก และศาลอาจไม่ยินยอมให้คู่ความที่จะละเมิดอำนาจศาลฟ้องร้องอีกต่อไป^๑

๒. บุคคลผู้ถือกรรมสิทธิในทรัพย์สิน และบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้จัดการทรัพย์สิน (Trustees and persons in fiduciary position)

บุคคลดังต่อไปนี้ถือว่าเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายให้จัดการทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติว่าด้วยหนี้ ค.ศ. ๑๘๖๙ คือ ตัวแทนผู้ซึ่งรับตัวแลกเงินก่อนครบกำหนดโดยคิดส่วนลดและได้ดำเนินการจ่ายเงินไปในฐานะผู้ถือกรรมสิทธิในทรัพย์สิน^๒ ผู้ขายทอดตลาด^๓ ผู้พิทักษ์ทรัพย์^๔ หญิงมีสามีซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้จัดการมรดกจ่ายทรัพย์สินบางส่วนไปตามคำสั่งศาล^๕

ถ้าผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการทรัพย์สินเพิกเฉยไม่ยอมจ่ายเงินที่อยู่ในความครอบครองหรืออยู่ในความควบคุมดูแลตามคำสั่งศาล^๖ โดยไม่จำเป็นว่าคำสั่งให้จ่ายเงินนั้น จะต้องแสดงถึงจำนวนเงินทั้งหมดที่จะต้องจ่ายโดยผู้รับมอบหมายจะต้องรับผิดชอบ ซึ่งศาลอาจสอบถามข้อเท็จจริงเอาจากการร้องขอให้อายัดทรัพย์สินได้^๗ ทั้งนี้

^๑ Gower v. Gower, (1938) P. 106; (1938) 2 All E.R. 283.

^๒ Hutchinson v. Hartmont, (1877) W.N. 29

^๓ Growther v. Elgood, (1877) 34 Ch.D. 691 C.A.

^๔ Re Gent, Gent-Davies v. Harris, (1888) 40 Ch.D. 190

^๕ Re Turnbull, Turnbull v. Nicholar, (1900) 1 Ch. 180

^๖ Morris v. Ingram, (1879) 13 Ch. D. 338

^๗ Harper v. McIntyre, (1908) 99 L.T. 191, Brewster v.

เพราะว่าถ้ามีการตระเตรียมแสดงให้ทราบถึงจำนวนเงินทั้งหมด ตามข้อกำหนดในคำสั่งศาล ที่สั่งให้จ่ายเงินจึงมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขแล้ว สิทธิที่จะบังคับด้วยการอายัดทรัพย์สินอาจเสียหายได้^๑ ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการทรัพย์สินซึ่งเลิกโดยไม่จ่ายเงินตามคำสั่งศาลจะต้องถูกลงโทษ โดยการอายัดทรัพย์สิน และถูกจำคุกไม่เกิน ๑ ปี^๒ แต่ศาลก็อาจใช้ดุลพินิจปฏิเสธการอายัดทรัพย์สินได้^๓ นอกจากนี้ ก็จะต้องมีการพิสูจน์ว่ามีเงินอยู่จริง มิใช่แต่เพียงการรับรองโดยคู่ความฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบเท่านั้น^๔

ความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลของมลรัฐ California ในประเทศสหรัฐอเมริกา

ในมลรัฐ California การละเมิดอำนาจศาลในทางอาญา เป็นประเภทความผิดอาชญาสถานเบาอย่างหนึ่ง ถ้าในกรณีจำเป็น ประมวลกฎหมายอาญาของรัฐนี้มีบัญญัติให้นายอำเภอ หรือเจ้าพนักงานฝ่ายอื่น ๆ มีคำสั่งให้พลเมืองผู้ชายช่วยในการยึด จับ กักขัง บุคคลซึ่งขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ตามวิธีการของศาลได้ ผู้ที่เข้าช่วยเหลือ หรือสนับสนุน เจ้าพนักงานเหล่านี้ จะต้องลงนามรับรองด้วยว่า บุคคลซึ่งขัดขวางนั้นเป็นผู้

^๑Harvey V. Hall, (1873) L.R. 16 Eq 324.

^๒Debtor Act, 1869. (32 & 33 Vict. C 62) S.4

^๓Debtor Act, 1878 (41 & 42 Vict. C.54) S.1

^๔ดูรายละเอียดในคดี Re Fewster, Herdman V. Fewster, (1901) 1 Ch. 447 และในคดี Re Wilkins, Emsley V. Wilkins, (1901) W.N. 202 ซึ่งวางหลักไว้ว่า " ดุลพินิจการให้คำวินิจฉัยรับรองความเป็นเจ้าของที่แท้จริง โดยตัวของมันเองแล้วมิใช่เป็นการเพียงพอ "

ละเมิดอำนาจศาล

โดยทั่วไปแล้ว ลักษณะการกระทำความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลในทางอาญาของมลรัฐ California มีความหมายดังต่อไปนี้

ก. การแสดงความคิดเห็นในทันทีทันใดต่อหน้าศาลซึ่งเป็นการหมิ่นประมาทศาลหรือการกระทำที่มีพฤติกรรมอันเป็นการแสดงความทรนงในระหว่างที่กำลังนั่งอยู่ในศาลยุติธรรม ซึ่งทำให้เกิดการไม่สงบเรียบร้อย และมีแนวโน้มว่าจะเป็นการขัดขวางกระบวนการพิจารณาหรือทำให้ความเคารพนับถือต่อเจ้าพนักงานเสียไป

ข. การกระทำที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับพฤติกรรมที่ปรากฏต่อหน้าบุคคลซึ่งทำหน้าที่ตัดสินคดี หรือลูกขุน ขณะที่ทำหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานพิจารณาคดีตามกฎหมาย

ค. การก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยด้วยการส่งเสียงอึกที่กตริกโครมหรือรบกวนด้วยประการอื่น ๆ โดยตรง ซึ่งมีแนวโน้มว่าจะเป็นการขัดขวางกระบวนการพิจารณาของศาล

ง. การจงใจไม่เชื่อฟังวิธีการหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งศาลได้ออกข้อกำหนดไว้

จ. การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งจงใจขัดขวางข้อเสนอสืบค้นตามคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายหรือวิธีการของศาล

ฉ. การปฏิเสธที่จะชดเชยและไม่ชอบด้วยกฎหมายของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่จะต้องให้คำสาบานเช่น พยานปฏิเสธที่จะให้คำสาบาน หรือเมื่อให้คำสาบานแล้วปฏิเสธที่จะตอบใจความสำคัญ

ช. การประกาศโฆษณาอันเป็นเท็จ หรือการรายงานกระบวนการพิจารณาคดีของศาลผิดพลาดอย่างร้ายแรง

ซ. การกระทำให้ปรากฏต่อศาล หรือสมาชิกบุคคลใดบุคคลหนึ่งของศาลหลังจากที่ได้มีคำพิพากษาลงโทษเกี่ยวกับอำนาจในการออกคำสั่งตามคำพิพากษา ด้วยการกำหนดโทษตัวแทนบุคคลใดบุคคลหนึ่งให้ร้ายแรงขึ้นหรือเบาลง นอกจากจะมีกฎหมาย

บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

การละเมิดอำนาจศาลของอฟริกาใต้^๑

ในอฟริกาใต้ เรื่องความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลถือว่าเป็นความรบกวนเค็ดชขาด
และได้แยกประเภทความผิดไว้ดังต่อไปนี้

ก. การเขียนและอื่น ๆ ที่น่าเชื่อว่าจะทำให้ความยุติธรรมถูกละเมิด

(Writing, etc, calculated to bring justice into contempt)

การเขียนหรือการพูดอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งน่าจะทำให้ผู้พิพากษาศาลหรือ
บุคคลฝ่ายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานยุติธรรมของศาลถูกละเมิด หรือทำให้การ
บริหารงานยุติธรรมเกิดขัดข้อง บุคคลที่กระทำความผิดขึ้นในทันทีทันใดโดยการกล่าวหา
ว่าผู้พิพากษาล่าเหยียงเป็นส่วนตัว หรือการสร้างอิทธิพลโดยมีอคติในทางการเมือง การ
จะเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลได้นั้นจะต้องพิสูจน์ได้อย่างแน่ชัดว่ามีความกระตือ
รือร้นที่จะละเมิด แต่ไม่รวมถึงการกล่าวเท็จในเรื่องความสุจริต และการวิพากษ์วิจารณ์
โดยมีเหตุพอสมควร ในการพิจารณาหรือตัดสินของศาลถ้าหากว่า การวิพากษ์วิจารณ์
เช่นนั้นทำโดยอิสระ ปราศจากการกล่าวหาที่ไม่ชอบ หรือชี้แนะถึงสาเหตุที่ไม่สมควร
การละเมิดการบริหารงานยุติธรรมไม่เพียงแต่เป็นการกล่าวโจมตีผู้พิพากษาและศาล
เท่านั้นแต่ยังเป็นการกล่าวโจมตีพนักงานอื่น ๆ เกี่ยวกับการบริหารงานยุติธรรมเบื้อง
ต้น เช่น พนักงานอัยการของรัฐด้วยเช่นกัน

ข. การเขียนและอื่น ๆ ที่มีแนวโน้มว่าจะเกิดอคติต่อคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณา

(Writing, etc, tending to prejudice a case sub judice)

การเขียนหรือพูดอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งคาดว่าจะเป็นก่อให้เกิดอคติต่อกระบวนการ
พิจารณา ซึ่งอยู่ในระหว่างการพิจารณา เช่น หนังสือพิมพ์ลงภาพของบุคคลคนหนึ่งซึ่งถูกกล่าว
หาว่า พยายามฆ่าผู้อื่น ต้องถือว่าเป็นการละเมิดอำนาจศาล เพราะดูคล้ายกับว่ามีแนวโน้ม

^๑ Alfred v. Lansdown, Outline of South african Criminal Law and Procedure, pp. 172 - 174.

จะก่อให้เกิดอคติต่อปัญหาที่เกี่ยวข้องกับพยานหลักฐาน ในการฟ้องร้องคู่ความฝ่ายที่มีความผิด
บรรณาธิการและผู้พิมพ์โฆษณา ซึ่งน่าจะเชื่อว่า ได้เสนอข่าวเกี่ยวกับข้อเท็จจริง
ทั้งหมด อันเป็นการสนับสนุน หรือพาดหัวข่าว โดยมีเหตุผลสมควร ด้วยความประมาท
เลินเล่อ ก็ไม่อาจหลุดพ้นจากความรับผิดชอบละเมิดอำนาจศาล แม้ว่าข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้อง
กับจำเลยในคดีอาญาซึ่งอยู่ในระหว่างการพิจารณานั้นจะถูกเพิกเฉยไปแล้วก็ตาม

การละเมิดอำนาจศาล อาจจะเป็นการกระทำความผิดก่อนที่จะมีการเริ่มต้น
ฟ้องร้องคดีอาญาเพราะ มีเหตุผลเพียงพอที่เป็นไปได้ว่า จะทำให้ออกเกิดแห่งความ
ยุติธรรมต้องเสียไปก่อนที่จะได้มีการเริ่มดำเนินการต่อไป การเผยแพร่เรื่องราวการ
ต่อสู้คดีอย่างบริสุทธิ์ใจ ซึ่งมีใช่เพื่อประโยชน์ของบุคคลผู้ตกเป็นจำเลยในคดีอาญา ใน
ระหว่างเวลาที่ยังทำการค้างอยู่นั้น จะต้องรับผิดชอบสำหรับการบอกกล่าวเรื่องราวให้
แพร่หลายออกไปด้วย

ก. การปลอมหมายศาล หรือการหลอกลวงว่าเป็นเจ้าพนักงาน

(Simulating court process or pretending to be an officer)

บุคคลคนหนึ่งคนใดจะต้องมีความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล เช่น อ้างว่า
เป็นนายความโดยที่ตนเองไม่มีคุณสมบัติถูกต้อง หรือการที่บุคคลคนหนึ่งมีความประสงค์
จะได้รับการชำระหนี้ ได้ยื่นเอกสารฉบับหนึ่ง ซึ่งน่าจะเชื่อว่าจะทำให้ประชาชนเข้าใจผิด
คิดว่าเป็นเอกสารทางกฎหมายที่ออกโดยศาลยุติธรรม เป็นการกระทำความผิดฐานละเมิด
อำนาจศาล

ง. การขัดขวางพนักงานศาล (Obstructing officers of court)

การกระทำของจำเลยที่เกิดขึ้นในทันทีทันใด ด้วยการขัดขวางการส่งหมาย
เรียกตัวโดยนายอำเภอผู้ซึ่งทำการแทน เป็นองค์ประกอบของความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล

จ. การละเมิดอำนาจศาลต่อหน้าศาล (Contempt in facie curiae)

การดูหมิ่นผู้พิพากษาหรือศาล ในขณะที่กำลังนั่งพิจารณาในศาล หรือก่อให้เกิด
เกิดความไม่สงบเรียบร้อยในกระบวนการพิจารณาคดีของศาล เป็น คู่ความที่ปรากฏอยู่ต่อ

หน้าศาลขอตีมูลค่า หรือคือตั้งตะโกนเรียกพยาน แม้จะได้รับคำเตือนจากคณะผู้พิพากษาแล้ว หรือพยานจงใจปฏิเสธที่จะออกไปจากศาล หลังจากที่ศาลมีคำสั่งให้พยานออกไป การใช้ถ้อยคำหยาบคายต่อศาล กล่าวหาว่าศาลมีอคติ มีคำร้องขอโดยไม่มีเหตุผล และไม่มีเหตุผลสมควรจะให้จำเลยในคดีอาญาได้รับความไว้วางใจเป็นพยาน ดังกล่าวมาทั้งหมดข้างต้นนี้ อยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติว่าด้วยศาลแขวงมาตรา ๑๐๘ ซึ่งบัญญัติว่า

การกระทำความผิดโดยบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ทั้งที่ถูกคุมขังและไม่ถูกคุมขัง ซึ่งจงใจ ครอบงำเจ้าพนักงานในศาลระหว่างที่กำลังนั่งอยู่ หรือจงใจ ครอบงำผู้หมิ่นเสียดินศาล หรือคน นำข่าว หรือเจ้าพนักงานอื่นๆในระหว่างที่กำลังนั่งพิจารณา หรือการประพฤติตนไม่ สมควรประการอื่นใดในบริเวณศาล รวมทั้งบริเวณที่เตรียมการไต่สวนด้วย ผู้กระทำความผิดต้องรับผิดด้วยการถูกลงโทษโดยรวบรัด หรือมีหมายเรียกตีว่า

ข้อความที่ว่า "ทั้งที่ถูกคุมขังหรือไม่ถูกคุมขัง" เป็นการให้อำนาจศาลที่จะ ลงโทษนักโทษ ซึ่งก่อให้เกิดความยุ่งยากขึ้นในการพิจารณา อันเป็นการดูหมิ่นต่อหน้าศาล

ฉ. การไม่เชื่อฟังคำสั่งศาล (Disobeying order of Court)

คดีเกี่ยวกับการไม่เชื่อฟังคำสั่งศาลส่วนมาก แม้ว่าจะเป็นการกระทำด้วยความ จงใจ ก็มีใช่เป็นองค์ประกอบของความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลตามกฎหมาย Common Law แต่อย่างไรก็ตาม การพิจารณาคดีความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล ย่อมเกิดเป็นคดีขึ้นแน่นอน จากการปฏิเสธที่จะปฏิบัติตามคำสั่งศาลเฉพาะกรณี โดยปรกติผู้ความฝ่ายที่ทำให้เกิดคดีด้วยการ เพิกเฉยที่จะปฏิบัติตามคำสั่งศาล จะต้องออกไปจากศาลเพื่อเป็นการปฏิบัติตามคำสั่งศาล ซึ่งเป็นการเสียหายแก่ไขต่างๆไปตามปกติ การไม่เชื่อฟังคำสั่งศาลต่อหน้าศาลนั้น จะต้อง ปรากฏแน่ชัดว่า เป็นการจงใจไม่เชื่อฟังคำสั่งศาล และจำเลยสามารถที่จะปฏิบัติตามคำสั่ง ศาลนั้นได้ แต่ไม่ปฏิบัติ

จากที่กล่าวมาแล้ว ยังมีบทบัญญัติของกฎหมาย กำหนดขอบเขตของความผิด เนื่องจากการไม่เชื่อฟังคำสั่งศาลไว้อีกดังนี้

- ๑. การเพิกเฉยที่จะปฏิบัติตามคำสั่งศาล ซึ่งกำหนดเวลาให้ชำระเงินอันเป็น การช่วยเหลือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง เป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล
- ๒. การจงใจขัดขืน หรือเพิกเฉยต่อการปฏิบัติตามคำสั่งศาลแขวง หรือโดย

การฉีกหมายเรียกที่ส่งโดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งบอกกล่าวล่วงหน้าห้ามขนย้าย เครื่องประดับ บ้าน เรือนหรือทรัพย์สินออกไป

นอกจากนั้นยังมีบัญญัติพิเศษเกี่ยวกับกรณีที่จำเลยขาดนัด และกรณีที่เกี่ยวกับ พยานขาดนัด หรือขัดขืนคือตั้งอีกด้วย

การละเมิดอำนาจศาลในประเทศเยอรมัน

ในประเทศเยอรมัน ความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลเป็นมาตรการที่กำหนดไว้ เพื่อให้ศาลมีอำนาจที่จะออกคำสั่งหรือข้อกำหนดใดๆ เพื่อรักษาความเรียบร้อยในบริเวณ ศาล อันเป็นการป้องกันการรบกวนการพิจารณาคดีของศาล และในกรณีที่มีการก่อความเกิดขึ้นในศาลแล้ว ศาลก็มีอำนาจที่จะใช้มาตรการบังคับเอาแก่ผู้นั้นได้ในทันที อำนาจที่จะควบคุมกำกับการดำเนินคดีของศาลในประเทศเยอรมัน เรียกว่า "Sitzungspolizei" (อำนาจตำรวจในการดำเนินคดี)^๑

บทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจตำรวจในการดำเนินคดี หรือการละเมิดอำนาจศาลของ เยอรมัน มีลักษณะการกระทำความผิดในการรักษาความสงบเรียบร้อยในบริเวณศาลคล้าย กับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๓๐ ของไทย โดยบัญญัติไว้ในกฎหมาย ว่าด้วยธรรมนูญศาล (Gerichtsverfassungsgesetz) มาตรา ๑๗๖ ถึง มาตรา ๑๘๒^๒ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑๗๖ บัญญัติว่า " การรักษาไว้ซึ่งความเรียบร้อยในขณะพิจารณาคดี เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้พิพากษาหัวหน้าคณะ "

มาตรา ๑๗๗ บัญญัติว่า " ความผิดฐานผู้ต้องหา พยาน พยานผู้เชี่ยวชาญ หรือบุคคล นอกคดีที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของศาล ซึ่งออกเพื่อการรักษาความเรียบร้อย อาจถูกนำตัว

^๑ คณิต ฌ นกร, "ละเมิดอำนาจศาลในเยอรมัน," วารสารอัยการ ๑

(สิงหาคม, ๒๕๒๑): ๖.

^๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๗ -๘.

ตัวออกจากห้องพิจารณาได้รวมทั้งอาจถูกนำตัวไปคุมไว้ได้ด้วย การคุมตัวไว้ให้กระทำได้อย่างมีกำหนดเวลา ซึ่งต้องไม่เกิน ๒๔ ชั่วโมง การกำหนดมาตรการความที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ถ้าเป็นการกำหนดกับบุคคลภายนอกคดี ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้พิพากษาหัวหน้าคณะ แต่ถ้าเป็นการกำหนดกับบุคคลอื่น ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของศาล"

มาตรา ๑๗๘ (๑) บัญญัติว่า "โดยไม่คำนึงถึงความรับผิดชอบทางอาญา ความผิดอาญา ความผิดแพ่ง ความผิดอาญา หรือบุคคลนอกคดีผู้ใด ประพฤติตนไม่เรียบร้อยขณะศาลพิจารณาคดี อาจต้องถูกปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ มาร์ค หรืออาจถูกขังไว้ได้ไม่เกินหนึ่งสัปดาห์ และอาจถูกขังกับโทษที่กล่าวแล้วนั้นได้ทันที ในกรณีที่กำหนดการปรับ ให้ระบุไว้ด้วยว่า ถ้าไม่ชำระค่าปรับจะขังผู้นั้นแทนค่าปรับนานเท่าใด"

(๒) ในการกำหนดมาตรการดังกล่าวกับบุคคลนอกคดี ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้พิพากษาหัวหน้าคณะ แต่ถ้าเป็นการกำหนดกับบุคคลอื่นให้เป็นอำนาจหน้าที่ของศาล

(๓) ในกรณีที่ผู้กระทำผิดถูกพิพากษาลงโทษ เนื่องจากกระทำความผิดในเวลาที่ต่อมา ให้หักจำนวนวันที่ขังผู้นั้นออกจากโทษ

มาตรา ๑๗๙ บัญญัติว่า "การบังคับมาตรการเพื่อรักษาความเรียบร้อยที่กล่าวมาแล้ว เป็นอำนาจหน้าที่ของ ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะ โดยตรง"

มาตรา ๑๘๐ บัญญัติว่า "อำนาจหน้าที่ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๗๖ ถึง ๑๗๘ เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้พิพากษานายเดี่ยว ในการทำหน้าที่นอกห้องพิจารณาคดีด้วย"

มาตรา ๑๘๑ (๑) ในกรณีที่ได้มีการกำหนดมาตรการเพื่อรักษาความเรียบร้อยตามมาตรา ๑๗๘, ๑๘๐ ผู้ถูกเช่นนั้น อาจร้องอุทธรณ์คำสั่งได้ภายในหนึ่งสัปดาห์ นับแต่วันทราบคำสั่ง เว้นแต่คำสั่งนั้นจะเป็นคำสั่งของศาลสูงสุดของสหพันธรัฐ หรือศาลสูงมลรัฐ

(๒) คำร้องอุทธรณ์คำสั่ง ในกรณีของมาตรา ๑๗๘ ไม่มีผลเป็นการทุเลาการบังคับ แต่คำร้องอุทธรณ์คำสั่งในกรณีของมาตรา ๑๘๐ มีผลเป็นการทุเลาการบังคับ

(๓) ศาลสูงมลรัฐเป็นผู้วินิจฉัยคำร้องอุทธรณ์คำสั่งนั้น

มาตรา ๑๘๒ บัญญัติว่า "ในกรณีที่ได้มีการกำหนดมาตรการเพื่อรักษาความเรียบร้อยเนื่องจากการประพฤติตนไม่เรียบร้อย หรือในกรณีที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งถูกนำตัวไปคุมขังไว้"

หรือในกรณีที่ถูกถอนออกดีคนใดคนหนึ่งถูกนำตัวออกจากห้องพิจารณา ให้ศาลบันทึกวินิจฉัย คำสั่งการนั้นไว้ในสำนวน

จากบทบัญญัติในเรื่องการละเมิดอำนาจศาลของเยอรมันดังกล่าวมาแล้วนั้น จะเห็นว่า เป็นการกระทำในทางคดี เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยภายนอก และเพื่อป้องกันหรือจัดการก่อกวนการพิจารณาคดีของศาล ทั้งในการพิจารณาคดีโดยเปิดเผย หรือการพิจารณาลับ โดยมีมาตรการที่จะใช้กับผู้กระทำละเมิด ๒ ประการคือ^๑

ก. มาตรการเพื่อเป็นการป้องกัน

คำสั่งการของผู้พิพากษาในศาลของเยอรมัน สำหรับมาตรการเพื่อการป้องกันเช่น การว่ากล่าวตักเตือน การให้ถอนคำพูด เป็นอำนาจของผู้พิพากษาหัวหน้าคณะ ตามมาตรา ๑๖๖ และผู้พิพากษานายเดี่ยวตามมาตรา ๑๘๐ คำสั่งการดังกล่าวนี้ อาจใช้สั่งการได้กับบุคคลทุกคนที่อยู่在那นั้นได้ รวมทั้งกับผู้พิพากษาร่วมคณะ และพนักงานอัยการด้วย มาตรการเช่นนี้ผู้ที่ถูกใช้ไม่มีสิทธิร้องอุทธรณ์ใดๆทั้งสิ้น

ข. มาตรการอื่นเป็นการบังคับ

มาตรการนี้ไว้บังคับกับก่อกวนความเรียบร้อยในศาลที่เกิดขึ้นแล้ว ซึ่งต่างกับมาตรการเพื่อเป็นการป้องกัน ซึ่งการละเมิดเกิดขึ้นแต่ยังไม่ถึงขนาดเป็นการก่อกวนหรือรบกวนความเรียบร้อย ผู้ใช้มาตรการอื่นเป็นการบังคับได้แก่ศาล และจะใช้บังคับได้เฉพาะแก่บุคคลที่กฎหมายระบุไว้ ตามมาตรา ๑๖๗, ๑๖๘ และ ๑๘๐ เท่านั้น

การใช้มาตรการบังคับจึงอาจเกิดขึ้นได้ ๒ กรณีคือ

๑. เกิดขึ้นเนื่องจากกรณีไม่เชื่อฟังคำสั่งหรือข้อกำหนดของศาล ซึ่งออกมาเพื่อการรักษาความเรียบร้อยตามมาตรา ๑๖๖

๒. เกิดขึ้นเนื่องจากกรณีประพฤติคนไม่เรียบร้อยขณะศาลพิจารณาคดี ตามมาตรา ๑๖๘

^๑ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๙.

คำสั่งลงโทษบุคคลในกรณีไม่เชื่อฟัง ย่อมเป็นที่สุด ผู้ถูกลงโทษไม่มีสิทธิร้องอุทธรณ์ใดๆ และนอกจากนี้ยังมีข้อสังเกตว่า คำว่า "ดูถูกความ" ตามมาตรา ๑๖๖ และมาตรา ๑๖๘ ไม่หมายความว่ารวมถึงพนักงานอัยการ เพราะในคดีอาญา พนักงานอัยการไม่เป็นดูถูกความ ศาลเยอรมันจึงใช้มาตรการบังคับกับพนักงานอัยการไม่ได้ และจะใช้กับผู้พิพากษาร่วมคณะ ผู้พิพากษาสมทบ นายจำเลย ก็ไม่ได้เช่นกัน เพราะเป็นบุคคลที่กฎหมายมิได้ระบุไว้ ซึ่งแตกต่างกับมาตรการเพื่อการป้องกัน ซึ่งผู้พิพากษาอาจสั่งการกับบุคคลดังกล่าวนี้ได้ทุกคนที่อยู่ในที่นั้น ในทางปฏิบัติเกี่ยวกับมาตรการอันเป็นการบังคับ ศาลจะกระทำต่อพนักงานอัยการได้ก็เพียงแต่แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาของพนักงานอัยการผู้นั้นทราบ และจะกระทำต่อนายจำเลยได้ เพียงการแจ้งต่อคณะกรรมการควบคุมทนายความเท่านั้น และการประพฤตินิติระเบียบของทนายความ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าคดีต้องเลื่อนออกไป ทนายความอาจต้องชดใช้ค่าใช้จ่ายที่เสียไปในคดีได้

การละเมิดอำนาจศาลในประเทศญี่ปุ่น^๑

ในประเทศญี่ปุ่น ความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล เป็นมาตรการบังคับซึ่งบัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการรักษาระเบียบภายในศาลและอื่นๆ ค.ศ. ๑๙๕๒ ลำดับที่ ๒๘๖ ข้อ ๒ (๑) โดยได้กำหนดลักษณะการกระทำความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลไว้ดังต่อไปนี้

ก. การไม่เชื่อฟังคำสั่งศาล ซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่จะรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการพิจารณาคดี

ข. กระทำการรบกวนการปฏิบัติหน้าที่ของศาล ด้วยการกล่าวถ้อยคำหมิ่นประมาทศาล หรือกระทำการที่ร้ายแรง หรือส่งเสียงอึกที่รบกวน หรือประพฤตินอนไม่สมควร หรือกระทำให้เสื่อมเสียศักดิ์ศรีของศาลด้วยประการอื่นใด

ส่วนความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลเกี่ยวกับการวิพากษ์วิจารณ์คดีในศาลในประเทศญี่ปุ่นนั้น มีปัญหาขัดแย้งกันมาก Chief Justice Kotaro tanaka ได้กล่าวในที่ประชุม

¹ Arthur Taylor on Mehren, Law in Japan. (Massachusetts: Harvard University Press, 1963), p. 314.

ผู้พิพากษาศาลสูงและศาลล่าง เมื่อเดือนพฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๖๐ ในวารสารผู้พิพากษา (Saibansho Jiho) ว่า "เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่า ไม่มีเหตุผลอะไรที่ระบบตุลาการ และการดำเนินงานโดยทั่วไปของศาลจะเปิดโอกาสให้มีการวิพากษ์วิจารณ์คดีไม่ได้ และนอกจากนั้น ยังควรจะต้องมีการพัฒนาความคิดทางกฎหมายกันด้วยว่า คำพิพากษาของศาล ควรจะได้รับการวิเคราะห์ และวิพากษ์วิจารณ์ในทัศนะทางกฎหมายอีกด้วยเช่นเดียวกัน" อย่างไรก็ตามมีแนวความคิดที่แตกต่างกัน เมื่อทนายความคนหนึ่งชื่อ Hiroshi Masaki ได้พิมพ์หนังสือขึ้นเล่มหนึ่งชื่อว่า ผู้พิพากษา (Saibankan) กล่าวถึงรายละเอียดของคดีลูกความของเขา ซึ่งอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลสูง โดยวิพากษ์วิจารณ์ผู้พิพากษาศาลล่าง เกี่ยวกับการที่ลูกความของเขากระทำความผิดฐานฆาตกรรม ได้มีนักกฎหมายหลายคนมีความคิดว่า ผู้พิพากษาไม่ควรต้องตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของความเห็น หรือความเคลื่อนไหวขององค์กรใดๆภายนอกศาล และ Chief Justice Tanaka ก็มีความเห็นเป็นพิเศษในการประชุมครั้งนี้ว่า รู้สึกเสียใจต่อสาธารณชนด้วยเป็นอย่างยิ่งที่แนวโน้มในความเชื่อถือ ว่างวางใจ ของประชาชนต่อศาลได้ลดน้อยลง เนื่องจากการวิพากษ์วิจารณ์รายละเอียดของคดีที่อยู่ในระหว่างการพิจารณา และด้วยการใช้ถ้อยคำให้ร้ายต่อความรู้ความสามารถ ของผู้พิพากษาที่พิจารณาคดีอย่างรุนแรง แต่ก็ไม่ปรากฏรายละเอียดว่า ศาลได้ลงโทษทนายความฐานกระทำความผิดละเมิดอำนาจศาลหรือไม่อย่างไร

จากแนวความคิดในเรื่องการวิพากษ์วิจารณ์คดีที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลนี้ นักกฎหมายญี่ปุ่นเป็นจำนวนมากมีความเห็นว่า เป็นการสร้างอิทธิพลขึ้นเหนือความรู้สึกรับผิดชอบของสาธารณชนซึ่งเป็นสิ่งไม่ควรกระทำ

การละเมิดอำนาจศาลในประเทศแคนาดา^๑

ในประเทศแคนาดา ความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล ได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งได้วางหลักเกณฑ์ความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลไว้ ๒ ประการคือ

^๑ Austin O' Connor, Analysis of and a Guide to the New Criminal Code of Canada, (toronto: Carswell Co., 1955) p. 48.

ก. ละเมิดอำนาจศาลด้วยการดูหมิ่นศาลเป็นการเฉพาะตัว ด้วยการส่งเสียง
อึกทึกชั้วว้าง หรือทำให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย ขึ้นในระหว่างที่ศาลกำลังนั่งพิจารณา

ข. ละเมิดอำนาจศาลด้วยการปฏิเสธไม่เชื่อฟัง คำสั่งศาลที่ เอบด้วยกฎหมาย
หรือการพิมพ์และโฆษณา ที่น่าจะมีผลต่อคำพิพากษา หรือก่อให้เกิดอคติต่อผู้ความก่อนการ
พิจารณา หรือการกล่าวโจมตีผู้พิพากษาหรือศาล เป็นการเฉพาะตัวภายนอกศาล

การละเมิดอำนาจศาลในข้อ ข. นั้น เว้นแต่จะมีความจำเป็นอย่างอื่น ศาลควร
จะขอทราบความเห็นจากพนักงานอัยการ หรือโจทก์ในคดีอาญา หรือพนักงานอื่นก่อนที่จะ
กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพราะอาจเป็นผลดีที่จะกล่าวว่า บุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องใน
สาระสำคัญของการละเมิด ไม่ควรจะมีการยินยอมให้มีการพิจารณาคดีเช่นนั้น

เปรียบเทียบการกระทำอันเป็นการละเมิดอำนาจศาล

จากการที่ได้ศึกษาถึงลักษณะการกระทำที่เป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล
ตามแนวกฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศ เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วจะเห็นว่า
ประเทศต่างๆ เช่น อังกฤษ สหรัฐอเมริกา แอฟริกา เยอรมัน ญี่ปุ่น และแคนาดา ได้วาง
หลักเกณฑ์ลักษณะการกระทำความผิดไว้กว้างๆ เพื่อให้ศาลใช้ดุลพินิจเกือบทั้งสิ้น มิได้มี
ประเทศใดที่จะกำหนดไว้แน่นอนว่า การกระทำอย่างไรจึงจะเป็นความผิดฐานละเมิด
โดยเฉพาะเกี่ยวกับการไม่เชื่อฟังคำสั่งศาล หรือข้อกำหนดของศาลซึ่งออกมาเพื่อรักษา
ความเรียบร้อย หรือการประทุพเคียดไม่เรียบร้อยในบริเวณศาล แม้แต่ประเทศที่ใช้ระบบ
ประมวลกฎหมาย เช่น เยอรมัน ญี่ปุ่น หรือประเทศที่ใช้ระบบ Common Law บางประเทศ
ก็กำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวนี้ไว้เป็นแนวกว้างๆ กล่าวคือ เยอรมันกำหนดไว้ใน
กฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลมาตรา ๑๖๗ และ ๑๖๘(๑) ญี่ปุ่นกำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วย
การรักษาระเบียบภายในศาลและอื่นๆ ค.ศ. ๑๙๕๒ ลำดับที่ ๒๘๖ ข้อ ๕(๑) แอฟริกาใต้
กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติศาลแขวง มาตรา ๑๐๘ และแคนาดา ในประมวลกฎหมาย
อาญา เป็นต้น

สำหรับความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลบางประเภทตามกฎหมายไทย ได้กำหนด
เอาไว้ชัดเจน เช่น การละเมิดอำนาจศาลเพราะฟ้อง หรือต่อสู้คดีอย่างคนอนาถา การ

จงใจหลีกเลี่ยง ไม่รับคำคู่ความหรือเอกสาร การตรวจหรือคัดลอกเอกสารโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือการขัดขืนไม่มาศาลตามคำสั่งศาล เป็นต้น

ในอัฟริกาใต้ กรณีความผิดเกี่ยวกับการไม่เชื่อฟังคำสั่งศาล ก็มีกฎหมายกำหนดขอบเขตเอาไว้ คือ การไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาลที่สั่งให้ชำระเงิน เพื่อช่วยเหลือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง และการจงใจขัดขืน หรือเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาลแขวง หรือการฉีกหมายเรียก ซึ่งสั่งโดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อบอกกล่าวล่วงหน้า ห้ามขนย้ายเครื่องประดับบ้านเรือน และทรัพย์สินออกไป

ในประเทศอังกฤษ เฉพาะความผิดบางประเภท ได้กำหนดความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลเอาไว้ชัดเจน เช่น พระราชบัญญัติว่าด้วยหนี้ พระราชบัญญัติว่าด้วยล้มละลาย หรือพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการสาบานตน เป็นต้น ถ้าบุคคลใดกระทำการฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมายในเรื่องดังกล่าวนี้แล้ว บุคคลนั้นจะต้องมีความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล แต่กฎหมายของไทย นอกจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒ แล้ว ก็มีได้มีกฎหมายใดจะกำหนดว่า เป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล

นอกจากนั้น ตามแนวคำพิพากษาศาลสูงของอังกฤษ ยังได้วางแนวความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลไว้อย่างกว้างขวาง เช่น การกล่าวโจมตีผู้พิพากษา การติดต่อส่วนตัวกับผู้พิพากษา การพาดหัวข่าวหนังสือพิมพ์ หรือการถ่ายภาพ การข่มขู่พนักงานศาล หรือชักชวนพนักงานศาลให้ละทิ้งหน้าที่ การขัดขวางพนักงานส่งหมายศาล การรบกวนขัดขวางเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้ชำระบัญชี หรือเจ้าพนักงานยึดทรัพย์ การใช้วิธีการของศาลในทางที่ไม่ชอบ เช่น ปลอมลายมือชื่อในหมายศาล หรือการไม่ปฏิบัติหน้าที่ในการพิทักษ์ทรัพย์ หรือยึดทรัพย์ การที่เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ไม่ยอมรับนักโทษในคดีล้มละลาย และการขัดขืนคำสั่งศาลที่สั่งให้ชำระเงิน ฯลฯ เป็นต้น กฎหมายอังกฤษถือว่า เป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลด้วย ส่วนประเทศไทยพิจารณาจากแนวคำพิพากษาศาลฎีกา ยังไม่เคยปรากฏว่า ศาลได้ลงโทษความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลในกรณีเหล่านี้แต่อย่างใด

ในเรื่องบุคคลผู้รับผิดชอบ ตามกฎหมายเยอรมัน มาตรา ๑๖๖ และ ๑๖๘(๑) ได้กำหนดบุคคลที่กระทำความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลไว้ว่า ได้แก่ ภูความ ผู้ต้องหา พยาน

พยานผู้เชี่ยวชาญ หรือบุคคลภายนอกคดี และโดยเฉพาะในกรณีที่เป็นมาตรการเพื่อการป้องกัน เช่น การว่ากล่าวตักเตือน การให้ถอนคำพูด มาตรการดังกล่าวนี้ ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยอรมัน อาจใช้สั่งการกับบุคคลทุกคนที่อยู่ในที่นั้นได้ โดยรวมถึงผู้พิพากษาที่ร่วมคณะพิจารณาคดี หรือพนักงานอัยการได้ด้วย ซึ่งต่างกับกฎหมายของไทยและกฎหมายของประเทศอื่นๆ ซึ่งมีได้มีการกำหนดตัวบุคคลที่กระทำความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลไว้เหมือนกฎหมายเยอรมัน

หลักการสำคัญที่ควรจะต้องพิจารณาเปรียบเทียบอีกเรื่องหนึ่งคือ ความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลจากการเปิดเผยข้อเท็จจริงซึ่งศาลสั่งห้ามแล้ว และการวิพากษ์วิจารณ์หรือการสร้างอิทธิพลต่างๆเหนือคดี ตามกฎหมายไทย ถ้าศาลมีคำสั่งห้ามการวิพากษ์วิจารณ์คดีใด อันเป็นการเปิดเผยข้อเท็จจริง หรือพฤติกรรมอื่นๆ แห่งคดีหรือกระบวนการพิจารณาคดีใดๆ ซึ่งหมายถึงคดีนั้นได้เข้าสู่การพิจารณาของศาลแล้ว เมื่อมีการฝ่าฝืนจึงมีความผิด นอกจากนั้น การฝ่าฝืนคำสั่งศาลซึ่งห้ามพิมพ์หรือโฆษณา โดยมุ่งประสงค์จะก่อให้เกิดอิทธิพลหรือก่อให้เกิดแนวความคิดที่มีแนวโน้ม หรือจูงใจ ต่อความรู้สึกของประชาชน หรือเหนือความรู้สึกนึกคิดของศาล ซึ่งเพียงพอที่จะทำให้เห็นหรือเชื่อได้ว่า จะทำให้การพิจารณาคดีเสียความยุติธรรม ย่อมมีความผิด ถ้าการกระทำนั้นเข้ากรณีใดกรณีหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๓๒ (๒)

หลักการดังกล่าวนี้ แตกต่างกับกฎหมายเยอรมันซึ่งมีบัญญัติความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลในเรื่องดังกล่าวไว้ ดังนั้นการรายงานคดีโดยหนังสือพิมพ์หรือสิ่งพิมพ์ การแสดงความคิดเห็นในที่สาธารณะ หรือการอื่นใดคล้ายกัน ก่อนศาลพิพากษาคดี ไม่ว่าจะด้วยประการใดๆ บุคคลย่อมกระทำได้โดยไม่มีผิด

ส่วนในประเทศอังกฤษ การกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อการบริหารงานยุติธรรม ถือกันว่า การวิพากษ์วิจารณ์คดีทางด้านสื่อมวลชนทุกประเภท เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ ฯลฯ เกี่ยวกับคดีที่อยู่ในระหว่างการพิจารณา ซึ่งมีแนวโน้มว่า

จะก่อให้เกิดอิทธิพลโน้มน้าวจิตใจของประชาชน คณะลูกขุน หรือบุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ เป็นเรื่องหลัก ส่วนการกระทำในลักษณะที่ต่อต้านหรือขัดขวาง รบกวณ การดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีของศาล เป็นเรื่องรอง

สำหรับวันเริ่มต้นของความผิดในการวิพากษ์วิจารณ์นั้น พิจารณาจากการรายงานของ Lord Justice Phillimore ซึ่งเป็นประธานกรรมการรัฐสภาในการวิจัยเกี่ยวกับความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล เมื่อเดือนธันวาคม ในปี ๑๙๖๕ Lord Justice Phillimore ได้แนะนำไว้ว่า ไม่ควรจะถือว่าเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล ถ้าหากว่า กระบวนพิจารณายังไม่ได้เริ่มต้น ในคดีอาญานั้น จะถือว่าเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลเมื่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งถูกฟ้องร้องหรือได้รับหมายเรียก ส่วนในคดีแพ่ง จุดเริ่มต้นของความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล จะเป็นความผิดในเวลาที่น่าเชื่อว่าจะมีการพิจารณาคดี^๑ ดังนั้นในเรื่องการวิพากษ์วิจารณ์ที่อยู่ในระหว่างการพิจารณา จะห้ามเมื่อคดีมาสู่ศาล หรือจะห้ามเมื่อมีการจับกุมผู้ต้องหาแล้ว และการห้ามดังกล่าวนี้มีใช้การห้ามกันเพียงลอยๆว่า เพราะจะไปมีอิทธิพลโน้มน้าวจิตใจประชาชน แต่จะถือว่าเป็นการกระทำความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล ต่อเมื่อการวิพากษ์วิจารณ์ก่อให้เกิดผลโดยตรงที่เป็นความไม่ยุติธรรมเกิดขึ้นโดยชัดแจ้งเท่านั้น เพราะถ้าหากว่าการวิพากษ์วิจารณ์นั้นได้กระทำไปโดยมีเหตุผลอันสมควร และด้วยความสุจริตแล้ว ย่อมไม่มีความผิด

กฎหมายอังกฤษ ได้บัญญัติหลักเกณฑ์รับรองในเรื่องดังกล่าวนี้ไว้ ในพระราชบัญญัติบริหารงานยุติธรรม ค.ศ. ๑๙๖๐ มาตรา ๑๑ ความว่า

การพิมพ์หรือโฆษณาข้อความที่น่าจะเป็นการรบกวณการบริหารงานยุติธรรม ซึ่งอยู่ในระหว่างการดำเนินกระบวนการพิจารณาจะไม่เป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล ขึ้นอยู่กับพื้นฐานที่ว่า ถ้าในขณะที่พิมพ์หรือโฆษณานั้นได้ใช้ความระมัดระวังพอสมควร โดยไม่รู้และไม่มีเหตุผลอันควรสงสัยว่า กระบวนพิจารณากำลังอยู่ในระหว่างพิจารณาหรือใกล้จะพิจารณา และบทบัญญัติดังกล่าวนี้ได้ขยายความไปถึงผู้เผยแพร่ข่าวสารด้วย^๒

^๑ R.M. Jackson, The Machinery of Justice in England, p. 415.

^๒ E.C.S. Wade and A.W. Bradley, Constitutional Law, p. 544.

ในสหรัฐอเมริกา ได้วางหลักเกณฑ์ไว้ทำนองเดียวกับอังกฤษ โดยศาลสูง
สหรัฐอเมริกาได้วางแนวบรรทัดฐานว่า "ข้อความในการพิมพ์หรือโฆษณาใดๆ ที่จะถือว่าเป็นการละเมิดอำนาจศาลนั้น จะต้องได้กระทำภายใต้พฤติการณ์ที่อาจคาดคะเนได้ว่า
จะเกิดภัยอันตรายต่อการพิจารณาคดี และภัยอันตรายนั้นจะต้องมีภัยอันตรายที่ห่างไกลหรือ
เพียงแต่ น่าจะเกิดขึ้น แต่ต้องเป็นภัยอันตรายที่ใกล้ชิด และในทันทีทันใด"^๑

นอกจากหลักที่ศาลสูงของสหรัฐได้วางไว้แล้ว การวิพากษ์วิจารณ์หรือติชมใดๆ
เกี่ยวกับคดี มิใช่จะเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลทั้งหมด การพูด การพิมพ์ หรือการ
โฆษณา การกระจายเสียง หรือแพร่ภาพใดๆ ที่มีการวิพากษ์วิจารณ์การดำเนินคดีของศาล
ที่กระทำโดยสุจริต และใช้ถ้อยคำที่ให้ความเคารพต่อศาล ไม่ถือว่าเป็นความผิดฐานละเมิด
อำนาจศาล และถือหลักว่า การวิพากษ์วิจารณ์หรือติชมอย่างเสรีต่อการกระทำใดๆของศาล
ในการพิจารณาคดีต่อความเห็นหรือคำพิพากษาของศาล หรือผู้พิพากษา ควรจะได้รับการ
สงวนรักษาไว้โดยจะมีการละเมิดมิได้ แต่ถ้าหากการวิพากษ์วิจารณ์ผู้พิพากษานั้นได้กระทำ
ภายหลังที่คดีได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว กระบวนพิจารณาคดีทั้งปวงเสร็จสิ้น ไม่มีการ
ดำเนินกระบวนพิจารณาหรือการบังคับตามคำพิพากษาของศาล ที่อาจถูกรบกวนหรือขัดขวาง
อีกต่อไป การวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับคดี จึงไม่เป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล^๒

เปรียบเทียบกับกฎหมายไทยจะเห็นได้ว่าคล้ายคลึงกัน เพราะเป็นการห้าม
เปิดเผยข้อเท็จจริงและวิพากษ์วิจารณ์คดี ต่อเมื่อคดีได้ขึ้นสู่การพิจารณาของศาลไปจนถึง
เมื่อมีคำพิพากษาถึงที่สุด แต่ต่างกันที่แนวกฎหมายของอังกฤษและสหรัฐอเมริกาถือว่า
นอกจากจะมีแนวโน้มก่อให้เกิดอิทธิพลต่อความรู้สึกของประชาชนและศาลแล้ว จะต้องก่อให้เกิดผลโดยตรงที่เป็นความไม่ยุติธรรมเกิดขึ้นโดยชัดแจ้ง และผลของภัยอันตรายที่จะเกิดขึ้นต้องเป็นภัยอันตรายที่ใกล้ชิดและในทันทีทันใด จึงจะเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล

^๑พินัส ทัทนีย์ยานนท์, "การลงโทษการวิพากษ์วิจารณ์หรือติชมศาลฐานละเมิดอำนาจศาลในสหรัฐอเมริกา," หน้า ๒๒.

^๒เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๔.

และคล้ายคลึงกันในกรณีที่การวิพากษ์วิจารณ์ซึ่งกระทำด้วยความสุจริตใจไม่เป็นการผิด

สำหรับตัวบุคคลที่ต้องรับผิดชอบในการห้ามเปิดเผยข้อเท็จจริงและการวิพากษ์วิจารณ์ตามกฎหมายไทยกำหนดไว้ว่า ต้องเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับหนังสือพิมพ์หรือสิ่งพิมพ์อันได้ออกโฆษณาต่อประชาชน ถ้าได้กระทำโดยสื่อมวลชนประเภทอื่นแล้ว ผู้กระทำไม่มีความผิดซึ่งต่างกับประเทศอังกฤษและสหรัฐอเมริกา ซึ่งวางหลักไว้ว่า สื่อมวลชนทุกประเภท เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ การกระจายเสียง ฯลฯ ก็กระทำความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลได้

ในอัฟริกาใต้ ได้วางหลักเกณฑ์ในเรื่องการวิพากษ์วิจารณ์ไว้คล้ายคลึงกับอังกฤษ สหรัฐอเมริกา และไทย ในกรณีถือว่าเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล ถ้าเป็นการจงใจที่จะละเมิดในทันทีทันใด แต่ไม่รวมถึงการวิพากษ์วิจารณ์โดยสุจริตและมีเหตุผลสมควร แต่ต่างกันในเรื่องเวลาการกระทำละเมิด โดยอัฟริกาใต้ถือหลักว่า การวิพากษ์วิจารณ์ที่น่าเชื่อว่าจะทำให้ความยุติธรรมถูกละเมิด ก็เป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลได้ก่อนที่จะมีการฟ้องร้องคดี ถ้ามีเหตุผลเพียงพอที่จะเป็นไปได้ว่า จะทำให้อุบัติแห่งความยุติธรรมต้องเสียไป^๑

ในประเทศญี่ปุ่น แนวความคิดในเรื่องการวิพากษ์วิจารณ์ของประเทศญี่ปุ่นโดย Chief Justice Tanaka ก็มีความเห็นว่าการวิพากษ์วิจารณ์คดีที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้วย่อมกระทำได้ ส่วนการวิพากษ์วิจารณ์คดีที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาล อันเป็นการสร้างอิทธิพลขึ้นเหนือความรู้สึกของศาล การใช้ถ้อยคำให้ร้ายต่อความรู้ความสามารถของผู้พิพากษา แนวความคิดทางกฎหมายของญี่ปุ่นมีแนวโน้มว่า จะเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล ซึ่งคล้ายคลึงกับประเทศอื่นๆ เช่น อังกฤษ สหรัฐอเมริกา ไทย และ อัฟริกาใต้

ดังนั้นในบรรดาประเทศที่เป็นเสรีประชาธิปไตยโดยทั่วไป คือ อังกฤษ เยอรมัน สหรัฐอเมริกา อัฟริกา และญี่ปุ่น จึงมีหลักการที่ยอมรับและยึดถือกันทั่วไปว่า เมื่อคดีใดได้

^๑ Alfred V. Lansdown, Outline of South African Criminal

รับการพิจารณาและพิพากษาถึงที่สุดแล้ว ประชาชนทั่วไปและสื่อมวลชนทุกประเภท ก็มีสิทธิ โดยสมบูรณ์ที่จะแสดงความคิดเห็น หรือวิพากษ์วิจารณ์คำพิพากษาคดีนั้นได้ โดยถือว่า สิทธิ เสรีภาพในการพูด หรือการพิมพ์โฆษณา ย่อมได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ และไม่มีเหตุผลอันใดที่จะถูกจำกัดโดยรัฐ ข้อกำหนดของรัฐที่จะลงโทษในการวิพากษ์วิจารณ์ การดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลตามรัฐธรรมนูญ จึงเป็นสาระสำคัญที่ศาลต้องกำหนด ไว้ให้ชัดเจนแน่นอน^๑ ทั้งนี้ก็เพราะว่าในอุดมการณ์ของเสรีนิยมนั้น ถือว่า เสรีภาพในการ แสดงออกของบุคคลต้องถือเป็นหลัก ส่วนข้อจำกัด เสรีภาพถ้าหากจะมีก็ต้องถือเป็นเพียงข้อยกเว้น ซึ่งจะต้องตีความโดยจำกัดแรงจรรยาที่สุด^๒

^๑Lewis Mayer, The American Legal System, p. 94.

^๒ฟิลิปโปร์ญู ซูเวซ, "ปกิณกะ," วารสารอัยการ ๑ (สิงหาคม, ๒๕๒๑) : ๕๔.